МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки
факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції
Національної поліції України

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ ЛАЗЕРНИХ СИМУЛЯТОРІВ ДВОСТОРОННЬОГО ВОГНЕВОГО КОНТАКТУ

Аносєнков А.А., Вайда Т.С., Коломієць Ю.М., Мукоіда Р.В., Проскурня Є.Є.

Одеса 2025

УДК 355.424.1

Погоджено на засіданні кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ.
(Протокол № 8 від 13 травня 2025 р.)
Схвалено та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Одеського державного університету внутрішніх справ.
(Протокол № 6 від 19 червня 2025 р.)

Рецензенти:
Фурса Вадим – завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки ННІПФППДНПУ Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
Галунько Віра – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративної діяльності поліції ФПФППДНПУ

Авторський колектив:
Аносєнков А.А. –доцент кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
Вайда Т.С. – завідувач кафедри професійних та спеціальних дисциплін інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Коломієць Ю.М. – Т.в.о. завідувача кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ;
Мукоіда Р.В. – професор кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
Проскурня Є.Є. – старший викладач кафедри тактико-спеціальної та спеціальної фізичної підготовки факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної поліції Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ.

Методичні рекомендації для проведення практичних занять з тактико-спеціальної підготовки із використанням системи лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту. Методичні рекомендації / Аносєнков А.А., Вайда Т.С., Коломієць Ю.М. та ін.: ОДУВС, 2025. 112 с.

Методичні рекомендації містять основні положення і рекомендації з питань організації і проведення тактико-спеціальних навчань (занять) із використанням системи лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту.

Методичні рекомендації передбачені для застосування науково-пелагічними працівниками закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських.

© А.А. Аносєнков, Ю.М. Коломієць,
Р.В. Мукоіда та ін. 2025.

© Одеський державний університет внутрішніх справ, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМИ ЛАЗЕРНИХ СИМУЛЯТОРІВ ДВОСТОРОННЬОГО ВОГНЕВОГО КОНТАКТУ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ТЕМИ «ТАКТИКА ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРИ ЗАГРОЗІ ЖИТТЮ ТА ЗДОРОВ’Ю»

ВСТУП

Методичні рекомендації містять основні положення і рекомендації з питань організації і проведення тактико-спеціальних навчань (занять) із використанням системи лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту на полігонах університету.

Тактико-спеціальні навчання підвищують рівень готовності до виконання завдань за призначенням та злагодженості поліцейських. Вони вдосконалюють навички командирів та їх аналітичні здібності, в той же час підвищують рівень колективної злагодженості через реалістичну, складну підготовку, що включає в себе виконання завдань в режимі максимально наближеному до реальної обстановки, що може скластись, в реальному масштабі часу. Виконання завдань, практичні дії в різних умовах обстановки, ретельне проведення аналізу навчання і оцінювання посадових осіб, хто залучався до навчань, надають інформацію, яка допоможе керівникам оцінити ефективність підготовки поліцейських, спроможність виконувати ними завдання за призначенням.

Система лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту використовує лазерні пристрої, які прикріплюються до вогнепальної зброї, бронетехніки та здобувачів вищої освіти. Ці лазерні пристрої емітують імпульси лазерного світла, коли зброя вистрілює і визначають точність та результативність пострілу. Також імітація пострілу може відбувається без використання холостих набоїв, це залежить від налаштування, або типу обладнання. Використання системи дозволяє відтворити повний цикл спецопераці від злому дверей до зачистки останнього приміщення. Система інтегрована з планшетом та програмним забезпеченням, яке відображає дані про бойовий інцидент, визначає результати та забезпечує післябойовий аналіз.

Методичні рекомендації передбачені для застосування науково-пелагічними працівниками закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських.

ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМИ ЛАЗЕРНИХ СИМУЛЯТОРІВ ДВОСТОРОННЬОГО ВОГНЕВОГО КОНТАКТУ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

Система лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту призначена для тактичних занять солдатів і офіцерів Збройних Сил, силових структур і спецпідрозділів з відпрацювання виконання бойових завдань різної складності. Імітація двостороннього бойового контакту з фіксацією попадання, контроль статистики в режимі реального часу, візуальний контроль бойової обстановки через GPS-навігацію, наявність додаткових пристроїв у вигляді електронних мін і гранат, звіт-статистика з можливістю детального аналізу дій бійців дозволяють моделювати умови, близькі до реального бою.

Досвід використання подібних систем воєнізованими підрозділами різних країн показав їх високу ефективність при навчанні особового складу. Володіючи такими якостями, як невисока вартість і відсутність витратних матеріалів, система дозволяє істотно скоротити втрати в реальній бойовій обстановці.

ПОБУДОВА І ПРИНЦИП РОБОТИ

ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Довжина хвилі ІЧ-сигналу	нм	940
Частота модуляції ІЧ-сигналу	кГц	56
Частота радіоканалу зв'язку макета	МГц	868
Wi-Fi канал зв'язку комплекту з	ГГц	2,4

Система лазерних симуляторів двостороннього вогневого контакту включає в себе:

• навісні блоки, що монтуються на бойову зброю;

• пристрої фіксації попадання;

• додаткові пристрої;

• програмне забезпечення, яке встановлюється на планшети.

В основі технології - імітація пострілу за допомогою сфокусованого імпульсу інфрачервоного діапазону, що передає закодовану інформацію, і датчиків на пристрої фіксації попадання супротивника, що фіксують попадання і розкодовують отриманий сигнал. Все це супроводжується світловою індикацією, звуковим сигналом і, в разі «поразки» бійця, відключенням його зброї.

РЕЖИМИ РОБОТИ СИСТЕМИ ЛАЗЕРНИХ СИМУЛЯТОРІВ ДВОСТОРОННЬОГО ВОГНЕВОГО КОНТАКТУ

СЕРВІСНИЙ РЕЖИМ. Сервісний режим роботи макета необхідний в першу чергу для «прив'язки» складових комплекту (зброя і пристрої фіксації попадання) один до одного.

Макет зброї, жилет і чохол мають свої індивідуальні ідентифікаційні номери (ID), які повинні відповідати один одному.

«Прив'язка» компонентів комплекту необхідна в разі перепрошивання мікроконтролерів керуючих блоків, якщо є необхідність використовувати макет і пристрої фіксації попадання з різних комплектів та ін.

Якщо після увімкнення комплекту динамік макета відтворює переривчасті звукові сигнали, світлодіоди датчиків пристроїв фіксації попадання періодично тричі коротко блимають, а RGB-діод керуючого блоку чохла світиться переливом всіх кольорів: це означає, що складові комплекту або не «прив'язані» один до одного, або будь-який з них не увімкнений.

Вмикання макета у сервісному режимі:

1. Затиснути спусковий гачок.

2. Натиснути і, не відпускаючи спускового гачка, утримувати приблизно 2 секунди кнопку вмикання до відтворення звукового сигналу. Після відпускання кнопки відтворюється звук рикошету - це є підтвердженням того, що макет увімкнений в сервісному режимі.

Для макетів з кнопками вмикання у вигляді перемикачів, щоб увійти в сервісний режим необхідно увімкнути макет з затиснутим спусковим гачком.

Для прив'язки комплекту необхідно дотримуватися такої послідовності дій:

1. Увімкнути керуючий блок жилета.
2. Увімкнути керуючий блок чохла на каску.
3. Увімкнути макет у сервісному режимі (зі затиснутим спусковим гачком).
4. Направити випромінювач макета в будь-який з датчиків жилета і з близької відстані (до 100 мм) вистрілити в нього, натиснувши на спусковий гачок. Датчики жилета повинні відреагувати двома короткочасними спалахами. ID жилета і макета повинні синхронізуватися.
5. Аналогічну процедуру провести з іншим пристроєм фіксації - з короткої відстані вистрілити з випромінювача макета в один з датчиків чохла. Світлодіоди датчиків повинні короткочасно спалахнути 2 рази, і пристрій отримає ID комплекту.
6. Вимкнути весь комплект і знову увімкнути.

Якщо необхідно «прив'язати» до комплекту тільки чохол, керуючий блок жилета можна не вмикати.

РЕЖИМ ОЧІКУВАННЯ. Режим очікування - це режим, в якому комплект знаходиться певний період часу - від моменту його увімкнення до моменту отримання команди про початок навчальної вправи.

Увімкнення комплекту може здійснюватися в будь-якій послідовності, але рекомендується макет вмикати в останню чергу. Для вмикання макета необхідно натиснути і утримувати кнопку вмикання приблизно 2 секунди до відтворення звукового сигналу.

Якщо увімкнення відбулося коректним чином і всі складові комплекту з однаковими ID «знайшли» один одного, світлодіоди датчиків жилета і чохла починають плавно блимати з частотою 1-1,5 секунди.

Комплект готовий до виконання навчальної вправи.

БОЙОВИЙ РЕЖИМ. Існує два способи розпочати навчальний бій: ручний і автоматичний.

Ручний старт здійснюється за допомогою пульта дистанційного керування:

1. Увімкніть складові комплекту.
2. Спрямуйте випромінювач пульта на будь-який з датчиків попадання комплекту;
3. Натисніть кнопку «Пуск». Динамік макета відтворює звуковий сигнал і зброя готова до навчального бою. При натисканні на спусковий гачок випромінювач посилає імпульс інфрачервоного променя, а динамік макета видає звук пострілу.

За допомогою пульта дистанційного керування також можна вилучити бійця з навчального заняття, додати йому одиниці здоров'я, або змінити підрозділ (колір), в якому він знаходиться.

Автоматичний старт здійснюється за допомогою програмного забезпечення (ПЗ), встановленого на планшеті або мобільному телефоні.

За допомогою комп'ютерної програми також можливо налаштовувати комплекти (скорострільність, боєзапас, режим вогню і т. д.).

Після старту боєць, стріляючи і попадаючи в датчики комплектів супротивника, має можливість уражати бійців або техніку підрозділу опонентів, а також може бути ураженим супротивником або допоміжними пристроями (міни, гранати) в датчики, які розташовані у нього на жилеті або чохлі (пов'язці).

В залежності від макета, при натисканні на спусковий гачок спрацьовують поодинокі постріли або черга із декількох пострілів. Коли

боєць використовує всі «набої» в магазині, при натисканні на спусковий гачок він почує звук, що імітує осічку.

Для відновлення вогню необхідно натиснути кнопку перезаряджання. При цьому відтворюється відповідний звук затвора, і макет буде знову готовий до бою. Перезаряджати магазин можна і до того, як він буде повністю використаний.

При попаданні інфрачервоного променя супротивника в будь-який з датчиків на пристрої фіксації попадання спрацьовує датчик, що проявляється блиманням світлодіодів, вібрацією і звуковим сповіщенням про «поранення» або «поразку». При «поразці» зброя вимикається і боєць більше не бере участь у навчальному бої (якщо умови заняття не передбачають іншого варіанту).

ПРИСТРІЛЮВАННЯ МАКЕТА

Пристрілювання макета можна здійснювати за допомогою електронного тиру або іншого комплекту. Для цього на тубусі з випромінювачем встановлені юстувальні гвинти вертикальної і горизонтальної корекції напряму лазерного променя. На торці корпусу тубуса є три гвинти: один з них притискає опорну пружину, 2 інших, які розташовані під кутом 90° один до одного - дозволяють коригувати напрям променя.

Оптимальна відстань до електронного тиру - 40-50 м.

Макет РПГ пристрілюється по мушці з цифрою 15 та положенню діоптрійного отвору цілика зі знаком «+».

Для початку, зміщуючи дуло по горизонталі і вертикалі, необхідно зробити контрольні постріли до моменту попадання в мішень. Помітивши відхилення точки попадання від точки наведення механічного прицілу, необхідно приступити до юстування за допомогою шестигранного Г-образного ключа на 2.5 і робити при цьому контрольні постріли в мішень. Поступово коригуючи вісь випромінювача по горизонталі й вертикалі

отримати повний збіг точки прицілювання механічного прицілу і точки попадання променя в мішень.

Для спрощення процедури юстування у модулі випромінювача, окрім інфрачервоного, також вмонтований лазер видимого червоного кольору. Обидва лазери в заводських умовах виставлені так, що їх промені світять паралельно. Тому, виставивши відповідність позначки червоного лазера з точкою прицілювання автомата, можна вважати, що в ту ж точку влучить й інфрачервоний промінь.

Мішень для пристрілки навісного блока має дві контрольні точки, які враховують неспіввісність лінії прицілювання автомата з променем лазера.

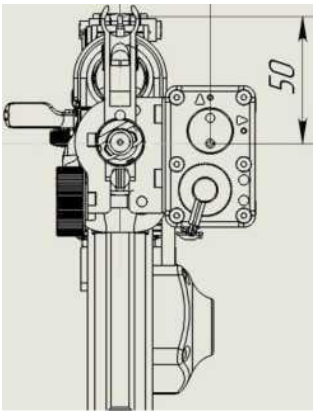

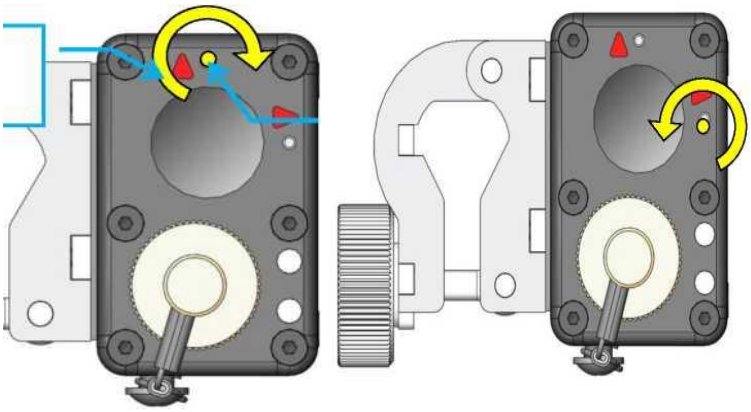

Юстування ІЧ-лазера по вертикалі та горизонталі

Оптимальна дальність до мішені при пристрілюванні - 20-25 м.

За положенням позначки червоного лазера на мішені необхідно спостерігати або за допомогою оптичних приладів (бінокль, приціл і т.п.), або

візуально другим інструктором, який знаходиться в безпосередній близькості від мішені.

При пристрілюванні зброю бажано закріпити на спеціальному стенді в стійкому положенні. При відсутності стенда, допускається використовувати як упор набивний мішок з піском, на який укладається цівка автомата.

Процедура пристрілки навісного блока наступна:

1. Встановити прицільну планку на значенні «П» - прямий постріл.
2. Увійти на навісному блоці в режим юстування - натиснути і утримувати кнопку вмикання протягом 10 секунд (спочатку через 3 с буде відтворено одиночний сигнал зумера, далі потрібно утримувати кнопку до потрійного сигналу і потім її відпустити). При цьому лазер червоного кольору буде постійно світитися, а світлодіоди підсвічування пострілу і живлення будуть миготіти синхронно з «пострілами» ІЧ-лазера. Параметри пострілу: урон - 1, підрозділ - «Червоні», ID - 1, частота - 4 постріли на секунду.
3. Провести прицілювання в центральну точку спеціальної мішені.
4. Визначити положення на мішені позначки червоного лазера щодо його точки наведення.
5. За допомогою шестигранного Г-образного ключа на 1.5 провести юстування. Якщо відмітка знаходиться нижче точки наведення червоного лазера, необхідно обертати гвинт вертикального юстування за годинниковою стрілкою і т. п. (див. малюнки нижче).
6. Перевірити зміни.
7. При необхідності повторити процедуру по інших осях до повного суміщення позначки червоного лазера з точкою його прицілювання.
8. Вийти з режиму юстування, затиснувши кнопку вмикання на 3 секунди.

Правильність юстирування необхідно перевірити, стріляючи по електронній мішені або іншому комплекту з відстані щонайменше 100 м.

Для використання навісного блока в навчальних заняттях необхідно, щоб ідентифікаційні номери (ID) блока та інших пристроїв комплекту (жилет тактичний, чохол на каску, Stress belt, друга зброя та ін.) були ідентичними. Тільки при виконанні цієї умови комплект буде працювати на одній радіочастоті і коректно обмінюватися інформацією як всередині комплекту, так і з сервером.

При постачанні всі складові комплекту налаштовані на однаковий ID, але в деяких випадках (додавання або заміна несправного пристрою та ін.) необхідне самостійне призначення номерів - «прив'язка».

У комплекті головним «носієм» ідентифікаційного номера є жилет. Щоб почати процедуру «прив'язки» пристроїв комплекту, в першу чергу навісному блоку потрібно отримати ID від жилета. Для цього необхідно:

1. Вимкнути Навісний блок, якщо до того він був увімкнений;
2. Встановити на автомат спускову систему - приєднати магазин, приєднати до Навісного блока роз'єм і закріпити кнопку спуска за спусковим гачком автомата.
3. Ввімкнути Навісний блок у сервісному режимі - затиснути спочатку спусковий гачок автомата, а потім кнопку вмикання навісного блока. Після того, як зумером НБ буде відтворено короткий сигнал, гачок і кнопку слід відпустити. Вхід у сервісний режим підтверджується п'ятикратним сигналом зумера.
4. Ввімкнути блок управління жилета (знаходиться в спеціальній кишені на спині).
5. Направити випромінювач Навісного блока на будь-який сенсор жилета та натиснути на спусковий гачок автомата. Потім тричі коротко натиснути на кнопку імітації перезарядки. Підтвердженням того, що ID жилета та Навісного блока стали однаковими, буде відтворення динаміком магазину двох системних сигналів і подвійне миготіння усіх світлодіодів жилета.

Тепер, щоб призначити новий ID керуючому блоку чохла на каску або пристрою Stress belt, необхідно, не виходячи з сервісного режиму:

1. Ввімкнути пристрій, якому призначається ID жилета.
2. Навести випромінювач Навісного блока на будь-який з їх сенсорів й натиснути на спусковий гачок автомата. На свою «прив'язку» пристрої реагують короткочасними здвоєними спалахами сенсорів.

Для виходу навісного блока з сервісного режиму достатньо на 3 секунди затиснути кнопку вмикання до короткого звукового сигналу.

У деяких позаштатних ситуаціях Навісний блок може не вимкнутися 3-х секундним затисненням кнопки. У таких випадках, його можна вимкнути в аварійному режимі. Для цього необхідно утримувати кнопку протягом 10 секунд, а потім відпустити її. Світлодіод живлення повинен згаснути.

ЖИЛЕТ З ДАТЧИКАМИ УРАЖЕННЯ

Жилет з датчиками ураження (далі - жилет) входить в комплект кожного бійця і складається з текстильної основи, блока управління і 12 датчиків попадання (по 4 спереду і ззаду, а також по два на рукавах). Маса жилета разом з електронікою - 0,914 кг.

Текстильна основа жилета складається з 3-х шарів: зовнішній камуфляжний шар, середній зі спіненого поліетилену (запобігає дії випарів людського тіла на електронні компоненти і оберігає дроти від механічних пошкоджень) і внутрішній шар з поліестерної сітки air-mesh - об'ємного матеріалу, що забезпечує циркуляцію повітря між жилетом і тілом бійця.

Для зміни розміру жилета під комплекцію бійця, на жилеті передбачені регулювальні пряжки і лямки на ременях. У жилеті передбачено також спеціальний ремінь.

На жилеті встановлений динамік, через який комплект відтворює звукові сигнали. Ззаду зверху на жилеті знаходиться кишеня, в яку вкладається блок управління.

У корпусі блока управління встановлені: електронна плата, акумуляторні батареї, кнопка увімкнення, роз'єм для зарядного пристрою, плата і антена GPS-трекера.

Вмикання блока управління жилетом здійснюється довгим натисненням (приблизно 3 секунди) на кнопку увімкнення. Після цього відтворюється звуковий сигнал, і датчики жилета починають тричі спалахувати кожні 2 секунди - за радіоканалом здійснюється пошук інших складових комплекту - макета і чохла на каску з ідентичним ID. Як тільки вони будуть знайдені, світіння стане іншим - поодиночне блимання кожної секунди.

До старту учбового бою потрібно дочекатися звукового системного сигналу другого типу, який сповіщає про підключення GPS.

При старті учбового бою (через пульт або командою з сервера), відтворюється звуковий сигнал й індикатори згасають.

Попадання в індикатори жилета супроводжується короткочасним спалахом і звуковим сигналом. При «ураженні» бійця світіння довге - близько 8 секунд. Вимикання також здійснюється довгим натисканням (приблизно 3 секунди).

КОМПЛЕКТИ З ЕЛЕКТРОННО-ОПТИЧНИМИ КОМПОНЕНТАМИ, РОЗТАШОВАНИМИ В НАВІСНОМУ БЛОЦІ З ЛАЗЕРНИМ ВИПРОМІНЮВАЧЕМ

Для тактичної підготовки бійців з використанням штатної бойової зброї компанією був розроблений навісний блок з лазерним випромінювачем (НБ), який встановлюється безпосередньо на ствол або корпус зброї.

Основні електронно-оптичні елементи комплекту інтегровані в корпус навісного блока. У корпусі розміщений інфрачервоний випромінювач з

системою юстування, плата, що управляє, акумуляторна батарея, роз'єм для живлення заряджаючої схеми акумулятора, світлодіод імітації спалаху пострілу, кнопка увімкнення і роз'єм з'єднання зі спусковою системою.

Підключення навісного блока може бути двох типів - з активацією від холостого пострілу (fire tag) і з активацією від спускової системи (dry fire).

Основні елементи навісного блока з лазерним випромінювачем

При використанні типу підключення «dry fire» до НБ приєднується через байонетний роз'єм спускова система.

Спускова система являє собою магазин, що пристібається до автомата. В нього вбудовані кнопка імітації перезарядки, акумулятор і динамік з платою підсилювача звуку. Також до спускової системи належить виносний датчик спуску (скоба) і роз'єм з'єднання з навісним блоком.

Процедура кріплення спускової системи до ствола зброї наступна:

1. В першу чергу встановлюється та приєднується магазин з динаміком.

2. Після цього датчик спуску необхідно встановити у спускову скобу.

• Датчик спуску встановлюється з лівого боку ствола, на протилежній стороні від затвора.

• Спочатку вушко на ньому заводиться у роз'єм.

• Потім вставити датчик у спускову скобу до характерного клацання.

клацання.

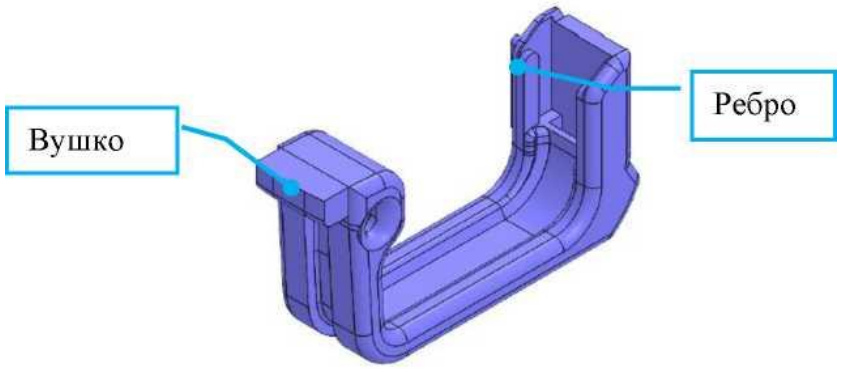

Зовнішній вигляд датчика спуску

3. Перевірити надійність кріплення елементів спускової системи та кріплення до навісного блока.

При використанні навісного блока спускова система автоматично спрацьовує при натисканні на спусковий гачок завдяки наявності датчика спуску. Вмикання спускової системи відбувається автоматично при вмиканні приєднаного навісного блока.

Від'єднання спускової системи обов'язково повинно здійснюватися у зворотному порядку. Спочатку від'єднується датчик спуску - для цього необхідно натиснути на ребро, яке, при приєднаному датчику знаходиться з правого боку ствола зброї. Датчик легко від'єднається. Тільки після цього можна від'єднувати магазин та навісний блок.

Відео, яке демонструє ведення вогню з навісного блока для автомата АК, можна переглянути за посиланням або відсканувавши QR-код.

Так само як і макети, навісні блоки комплектуються пристроями фіксації попадання - жилетом тактичним з чохлом на каску. Зв'язок між блоком і пристроями фіксації попадання - бездротовий, через радіоканал з частотою 868 МГц. Зв'язок комплектів з сервером здійснюється через захищений Wi-Fi канал.

Зброя, обладнана навісним блоком, налаштовується і контролюється аналогічно макетам вогнепальної зброї з інтегрованими електронно-оптичними компонентами. Основною відмінністю є те, що необхідно проводити пристрілювання зброї після кожної установки навісного блока.

Починати роботу з навісним блоком необхідно з його установки на стволі автомата. Для цього на блоці є спеціальне кріплення, яке фіксується гайкою.

Увага: навісний блок на ручний кулемет Калашникова (РПК) необхідно встановлювати якомога ближче до мушки кулемета!

Розміщення навісного блока на РПК

У зв'язку з тим, що неможливо досягти одноманітності кріплення навісного блока на різних зразках зброї, при його установці, а також після механічного впливу на зброю в результаті падіння або ударів, необхідне первинне або повторне юстування. Воно дозволяє сумістити точку попадання лазерного променя навісного блока з точкою прицілювання штатного прицілу стрілецької зброї. Точність юстування також залежить від положення навісного блока щодо вертикальної осі автомата. Вертикальні осі повинні бути паралельні. Для спрощення процедури юстування у модулі випромінювача,

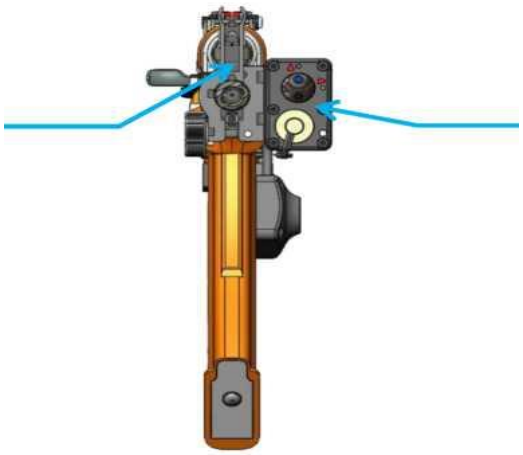

окрім інфрачервоного, також вмонтований лазер видимого червоного кольору. Обидва лазери в заводських умовах виставлені так, що їх промені світять паралельно. Тому, виставивши відповідність позначки червоного лазера з точкою прицілювання автомата, можна вважати, що в ту ж точку влучить й інфрачервоний промінь.

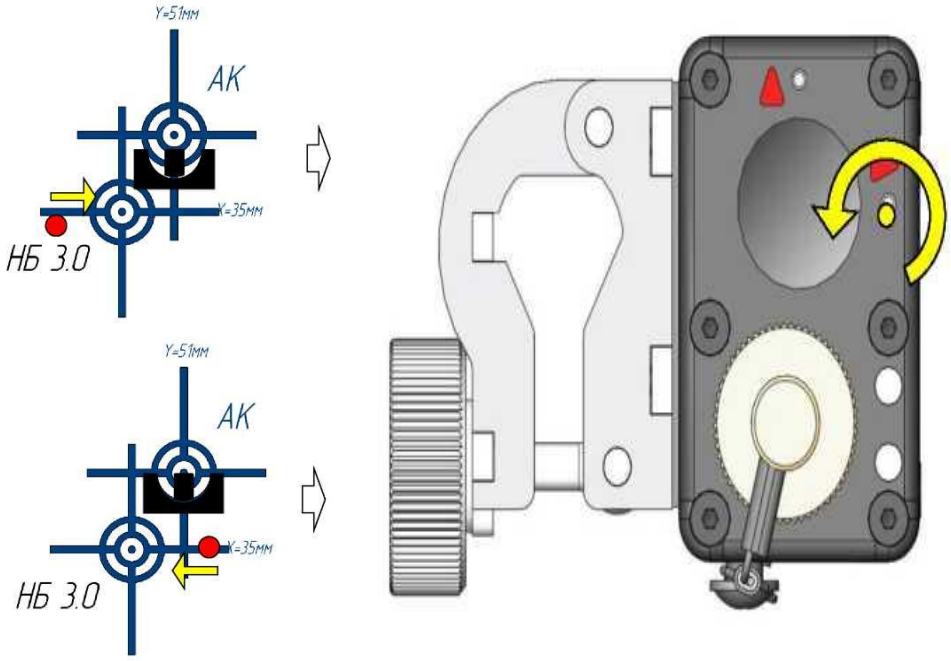

Юстування ІЧ-лазера по горизонталі

Мішень для пристрілки навісного блока має дві контрольні точки, які враховують неспіввісність лінії прицілювання автомата з променем лазера.

Точки прицілювання автомата і наведення червоного лазера на мішені

Оптимальна дальність до мішені при пристрілюванні - 20-25 м.

За положенням позначки червоного лазера на мішені необхідно спостерігати або за допомогою оптичних приладів (бінокль, приціл і т.п.), або візуально другим інструктором, який знаходиться в безпосередній близькості від мішені.

При пристрілюванні зброю бажано закріпити на спеціальному стенді в стійкому положенні. При відсутності стенда, допускається використовувати як упор набивний мішок з піском, на який укладається цівка автомата.

Процедура пристрілки навісного блока наступна:

1. Встановити прицільну планку на значенні «П» - прямий постріл.

2. Увійти на навісному блоці в режим юстування - натиснути і утримувати кнопку вмикання протягом 10 секунд (спочатку через 3 с буде відтворено одиночний сигнал зумера, далі потрібно утримувати кнопку до потрійного сигналу і потім її відпустити). При цьому лазер червоного кольору буде постійно світитися, а світлодіоди підсвічування пострілу і живлення будуть миготіти синхронно з «пострілами» ІЧ-лазера. Параметри пострілу: урон - 1, підрозділ - «Червоні», ID - 1, частота - 4 постріли на секунду.

3. Провести прицілювання в центральну точку спеціальної мішені.

4. Визначити положення на мішені позначки червоного лазера щодо його точки наведення.

5. За допомогою шестигранного Г-образного ключа на 1.5 провести юстування. Якщо відмітка знаходиться нижче точки наведення червоного лазера, необхідно обертати гвинт вертикального юстування за годинниковою стрілкою і т. п. (див. малюнки нижче).

6. Перевірити зміни.

7. При необхідності повторити процедуру по інших осях до повного суміщення позначки червоного лазера з точкою його прицілювання.

8. Вийти з режиму юстування, затиснувши кнопку вмикання на 3 секунди.

Правильність юстирування необхідно перевірити, стріляючи по електронній мішені або іншому комплекту з відстані щонайменше 100 м.

РЕЖИМ ОЧІКУВАННЯ ТА ТРЕНУВАННЯ

У цих режимах Навісний блок працює тільки разом з жилетом. Чохол на каску та інші пристрої не є обов'язковими, і комплект буде працювати і без них.

Незалежно від того, як використовується комплект (з приєднаною спусковою системою - dry fire або без - fire tag), вмикання Навісного блока в режимі тренування бійців є однаковим. Необхідно натиснути і утримувати

кнопку вмикання протягом 3 секунд до відтворення звукового сигналу зумера.

Причому комплект сам визначає тип підключення fire tag або dry fire. Але для того, щоб перейти з одного типу в інший, необхідно вимикати і знову вмикати навісний блок.

Після свого увімкнення Навісний блок починає «пошук» ввімкненого жилета, а також інших увімкнених пристроїв, що входять в комплект, з аналогічними ідентифікаційними номерами.

Якщо блок не знаходить жилета, лунають потрійні сигнали зумера кожні 2 секунди.

Аналогічно, будь-який периферійний пристрій, якщо не знайде свого жилета, в залежності від конструкції, сигналізує потрійним сигналом зумера, потрійними спалахами світлодіодів і таке інше.

Якщо увімкнути керуючий блок жилета, і він не знаходить ввімкненого обладнання з ідентичним ID, світлодіоди датчиків постійно блимають трьома спалахами через 2 секунди.

При виявленні ж такого обладнання світлодіоди жилета та інших пристроїв, що підключилися, починають блимати з частотою 2 секунди, а їх зумер або динамік одноразово відтворює звуковий сигнал - комплект переходить в режим очікування.

При типі підключення dry fire (з приєднаною спусковою системою) є можливість через комп'ютерну програму здійснити налаштування параметрів зброї - кількість магазинів, патронів, скорострільність та ін.

При підключенні fire tag такої можливості немає, тому що ці параметри визначаються фізичною наявністю холостих патронів та механічними установками самого автомата.

З режиму очікування у режим тренування бійців комплект переходить або за допомогою команди, надісланої з комп'ютерної програми, або індивідуально за допомогою пульта дистанційного керування (кнопка «Пуск»).

Після старту навчального заняття комплект за допомогою Навісного блока має можливість влучати лазерним ІЧ-променем в сенсори комплектів «противника» і, відповідно, бути ураженим його випромінювачами. Причому, при приєднаній спусковій системі звук пострілу відтворюється з динаміка, розташованого в магазині.

Якщо противник влучив променем у сенсор жилета або чохла на каску, а в ураженого бійця при учиненій йому шкоді ще залишилися одиниці здоров'я (тобто його було «поранено»), світлодіоди сенсорів чотири рази коротко спалахують, а динамік жилета відтворює короткий звуковий сигнал. На чергове влучення, якщо одиниці здоров'я закінчилися (боєць «убитий»), світлодіоди реагують 5-ти секундним світінням, яке потім переходить в короткочасне миготіння через 2 секунди та відтворюється спеціальний звуковий сигнал поразки. При цьому при підключенні dry fire зброя перестає «стріляти», а при підключенні fire tag не відбувається активація Навісного блока від холостого пострілу.

ПРИСТРОЇ ФІКСАЦІЇ ПОПАДАННЯ

Лазертаг-технологія, окрім пристроїв, що посилають сфокусований інфрачервоний промінь, передбачає ще й пристрої, які фіксують попадання цього променю в датчики і розшифровують інформацію, яку він передає. Компанія випускає різні види фіксаторів попадання. Серед них: жилет, чохол на каску, stress-belt та імітатор ураження бронетехніки.

Жилет з датчиками ураження (далі - жилет) входить в комплект кожного бійця і складається з текстильної основи, блока управління і 12 датчиків попадання (по 4 спереду і ззаду, а також по два на рукавах). Маса жилета разом з електронікою - 0,914 кг.

Текстильна основа жилета складається з 3-х шарів: зовнішній камуфляжний шар, середній зі спіненого поліетилену (запобігає дії випарів людського тіла на електронні компоненти і оберігає дроти від механічних

пошкоджень) і внутрішній шар з поліестерної сітки air-mesh - об'ємного матеріалу, що забезпечує циркуляцію повітря між жилетом і тілом бійця.

Для зміни розміру жилета під комплекцію бійця, на жилеті передбачені регулювальні пряжки і лямки на ременях. У жилеті передбачено також спеціальний ремінь.

На жилеті встановлений динамік, через який комплект відтворює звукові сигнали. Ззаду зверху на жилеті знаходиться кишеня, в яку вкладається блок управління.

У корпусі блока управління встановлені: електронна плата, акумуляторні батареї, кнопка увімкнення, роз'єм для зарядного пристрою, плата і антена GPS-трекера.

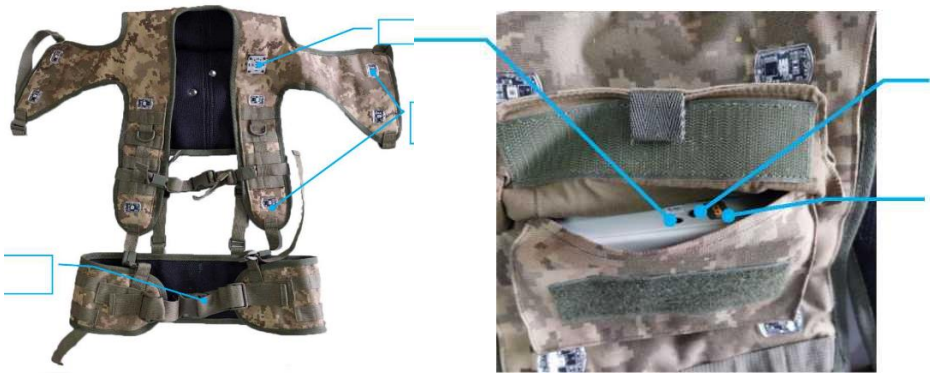

Зовнішній вигляд жилета та блока управління

Вмикання блока управління жилетом здійснюється довгим натисненням (приблизно 3 секунди) на кнопку увімкнення. Після цього відтворюється звуковий сигнал, і датчики жилета починають тричі спалахувати кожні 2 секунди - за радіоканалом здійснюється пошук інших складових комплекту - макета і чохла на каску з ідентичним ID. Як тільки вони будуть знайдені, світіння стане іншим - поодиночне блимання кожної секунди.

До старту учбового бою потрібно дочекатися звукового системного сигналу другого типу, який сповіщає про підключення GPS.

При старті учбового бою (через пульт або командою з сервера), відтворюється звуковий сигнал й індикатори згасають.

Попадання в індикатори жилета супроводжується короткочасним спалахом і звуковим сигналом. При «ураженні» бійця світіння довге - близько 8 секунд.

Вимикання також здійснюється довгим натисканням (приблизно 3 секунди).

Чохол на каску з датчиками ураження (далі - чохол) є пристроєм, зібраним на основі стандартного чохла на кевларову каску. Для монтажу чохол одягається на каску блоком управління назад і фіксується на ній затягуванням та зав'язуванням шнурка.

Чохол складається з текстильної основи, блока управління і 5-ти датчиків попадання (один з яких вбудований в блок управління). Маса чохла разом з електронікою - 0,260 кг.

Усередині блока управління встановлена електронна плата, на якій розміщений один з датчиків попадання, RGB-індикатор, кнопка увімкнення, а також акумулятор, який заряджається зарядним пристроєм через спеціальний роз'єм. RGB-індикатор блока управління може світитися 4 кольорами (червоним, зеленим, синім, жовтим) і в певних режимах показує колір підрозділу бійця, що бере участь в даному занятті.

Датчик попадання являє собою електронну плату, на якій розміщені ІЧ-приймач, світлодіодний індикатор червоного кольору та інші допоміжні елементи, розміщені в прозорому корпусі.

Датчики розташовані на чохлі рівномірно і мають сектор приймання 360°, що виключає ефект «мертвих зон».

ІЧ-приймач фіксує попадання інфрачервоного променя випромінювача іншого комплекту або електронного пристрою. Індикатори (так само як і RGB-індикатор блока управління) сигналізують про це попадання, а також реагують на своє вмикання, прив'язку до макета тощо.

Блок управління чохлом вмикається довгим натисканням (2-3 секунди) кнопки. При цьому чохол переходить в режим пошуку жилета з ідентичним

ID, в разі його відсутності кожні 5 секунд на індикаторі блока управління запалюється переливом 3-х кольорів. Синхронно спалахують індикатори червоного кольору на датчиках попадання.

При виявленні увімкненого «відповідного» жилета датчики індикації починають блимати з частотою в 1 с. При старті учбового бою індикатори чохла гаснуть.

На попадання в датчики індикатори реагують короткочасним спалахом. Світіння індикаторів при «ураженні» бійця триває 8 секунд.

Вимикання здійснюється також довгим натисненням (близько 3 секунди).

Пристрій фіксації ураження "Бездротовий персональний браслет-електричний стимулятор м'язів" (далі - пристрій або Stress-Belt) є аналогом електричного стимулятора м'язів, і може входити до складу комплекту бійця.

Пристрій одягається на руку (зап'ястя) і призначений для тактильної індикації попадання кодованого інфрачервоного променя в датчики комплекту бійця. Індикація здійснюється або вібрацією, або електричними імпульсами, які викликають досить неприємні відчуття поколювання в місці зіткнення електродів зі шкірним покривом. Це стимулює бійця більш відповідально підходити до навчального процесу.

Корпус керуючого блока виготовлений з полікарбонату, електроди - зі струмопровідної гуми. Пристрій кріпиться на руку за допомогою текстильного ременя з пряжкою.

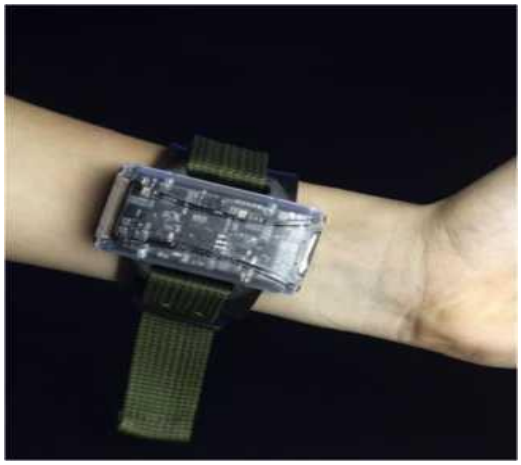

Рекомендується одягати пристрій на руку таким чином, щоб керуючий блок був розташований на внутрішній стороні зап'ястя - це надає пристрою можливість більш інтенсивно взаємодіяти з сухожиллям та м'язами. Також таке положення меншою

мірою заважає активним рухам руками. Вмикання відбувається при двосекундному натисненні на кнопку вмикання, що розташована на керуючому блоці.

Stress-Belt має 5 режимів індикації: вібрація і 4 рівні потужності електричних імпульсів.

При коректному підключенні до комплекту, типово Stress-Belt вмикається у вібро-режимі. Режими можна змінювати послідовним натисканням кнопки увімкнення або через Android-додаток.

Загальний вигляд пристрою Stress-Belt

На електронній платі керуючого блока встановлені 4 світлодіоди, які візуально показують, в якому режимі індикації працює пристрій:

Вібро-режим - режим, у якому попередженням про потрапляння слугує вібромотор, встановлений на платі SB. Із застосунку можна встановити час вібрації одиничного впливу.

Ш - Лайт-режим - мінімально відчутний рівень електричного імпульсу. Режим має такі параметри:

- тривалість імпульсу - 200 мкс;
- кількість імпульсів - 1;
- інтервал між імпульсами - 0;
- сила струму - 75 В.

Режим є вбудованим і доступний користувачеві при перемиканні.

W - Медіум-режим - середнє відчуття електричного імпульсу. Режим має такі параметри:

- тривалість імпульсу - 200 мкс;
- кількість імпульсів - 2;
- інтервал між імпульсами - 5 мс;
- сила струму - 75 В.

Режим є вбудованим і доступний користувачеві при перемиканні.

- Хард-режим - досить відчутний рівень електричного імпульсу.

Режим має такі параметри:

- тривалість імпульсу - 200 мкс;
- кількість імпульсів - 3;
- інтервал між імпульсами - 5 мс;
- сила струму - 75 В.

Режим є вбудованим і доступний користувачеві при перемиканні;

Ф - Максимальний режим - максимально відчутний рівень електричного імпульсу, наближений до реального удару пострілу.

Режим має такі параметри:

- тривалість імпульсу - 200 мкс;
- кількість імпульсів - 5;
- інтервал між імпульсами - 8 мс;
- сила струму - 75 В.

Після старту учбового бою переключати режими пристрою не можливо.

Після закінчення учбового заняття необхідно перевіряти зовнішній вигляд пристрою на предмет цілісності компонентів, при необхідності усунути недоліки.

Пристрій «Stress-Belt» використовує в своїй роботі безпечні для людини мікроімпульси постійного струму. Проте необхідно дотримуватися певної обережності. Використання пристрою може бути несумісним з

кардіостимуляторами та іншими приладами для підтримки здоров'я і життєдіяльності людини. Також у бійця можлива підвищена чутливість до струму. Рекомендується перед використанням SB проконсультуватися з лікарем.

КОМПЛЕКТ ПРИСТРОЇВ ФІКСАЦІЇ УРАЖЕННЯ "РПГ-18/22"

Комплект пристроїв фіксації ураження (далі - модулі, блоки або КПФУ) постачається разом з тагером "РПГ-18/22" (або аналогічним) і являє собою комплект із 3-х блоків, які кріпляться на корпус бойової техніки.

Модулі виготовляються в однакових корпусах, в основу яких вмонтовані потужні неодимові магніти, що дозволяють швидко і надійно встановлювати блоки на металеві поверхні бронетехніки.

Зв'язок між блоками - бездротовий, через радіоканал частотою 868 МГц. Зв'язок між комплектом і сервером - через Wi-Fi канал.

Зовнішній вид тагера РПГ-18

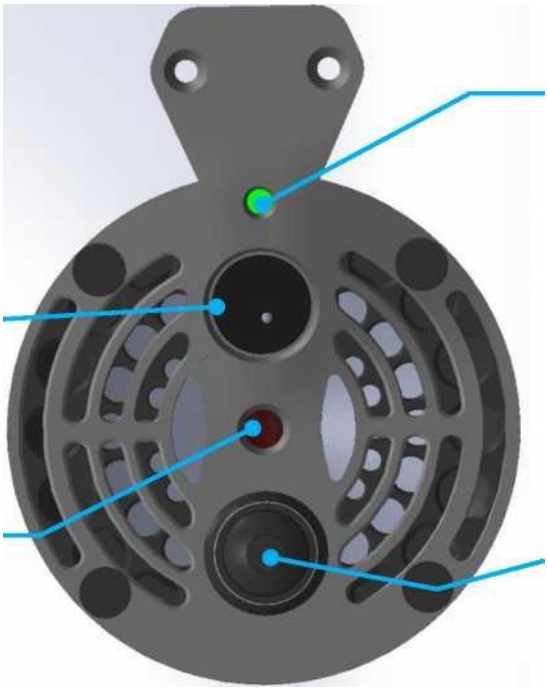

Елементи управління тагером РПГ-18

Головний блок (Master) складається з корпусу, плати управління, 6-ти датчиків попадання, акумулятора 7,4 В ємністю 5000 мА/год, що заряджається зарядним пристроєм через спеціальний роз'єм, а також кнопки вмикання і спеціального роз'єму для підключення електрозапалу димової шашки. На управляючій платі головного блока встановлений GPS-модуль, який дозволяє визначати місце розташування імітатора ураження і передавати його координати на сервер в режимі реального часу.

Додаткові блоки (Slave) конструктивно виконані так само як і основний. Відмінність в тому, що на них встановлена інша плата - без модулів GPS і Wi-Fi. Також на них немає роз'єму для електрозапалу. Ємність акумулятора теж 5000 мА/г, напруга - 7,4 В.

Блоки КПФУ розміщуються на горизонтальній поверхні корпусу бронетехніки (це обумовлено рекомендованим положенням антени GPS-модуля) в прямій видимості між собою, на відстані близько 3 метрів.

Порядок підключення головного блока (Master) наступний: спочатку під'єднайте кабель підключення електросірника (дріт димової шашки) до головного блока (Master), потім під'єднайте електросірник і лише після цього увімкніть головний блок (Master). Потім увімкніть додаткові блоки (Slave).

Це необхідно для того щоб не було відв'язування додаткових блоків від головного блока.

Вмикання комплекту здійснюється довгим натисканням (приблизно 3 секунди) кнопок увімкнення головного і додаткових блоків. Через радіоканал здійснюється взаємний пошук головного й додаткових блоків з ідентичним ID.

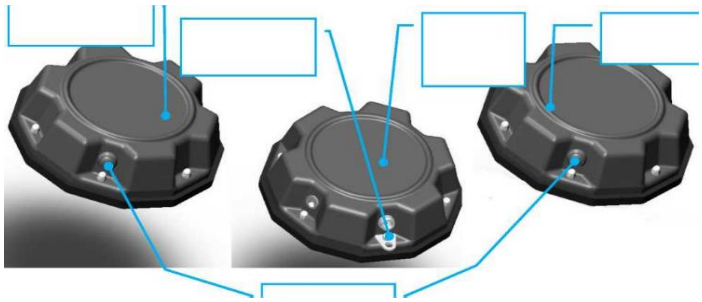

Під час пошуку світлодіоди блоків починають тричі спалахувати кожні 2 секунди.

Як тільки зв'язок буде встановлений, світіння стане іншим - світлодіоди перейдуть до плавного миготіння кожної секунди. Тепер комплект знаходиться в режимі очікування.

Запуск комплекту здійснюється за допомогою пульта дистанційного керування (Кнопка «Старт») або командою з сервера. При цьому всі світлодіоди блоків гаснуть.

Комплект пристроїв фіксації ураження за своїми характеристиками налаштовується так, щоб він був сумісний і міг бути вражений такими типами зброї, які спроможні уразити бронетехніку - РПГ або його аналоги.

На попадання ІЧ-променя макета РПГ у будь-який з датчиків попадання, всі світлодіоди відповідають потрійними короткими спалахами (якщо в пристрої залишилися одиниці потужності), або довгим 8-секундним світінням (якщо запас одиниць потужності вичерпаний). У останньому випадку спрацьовує димова шашка (якщо вона встановлена) і бронетехніка вважається ураженою.

Блоки переходять в режим очікування - світлодіоди спалахують з частотою в 1 секунду. З цього режиму можна знову запустити комплект аналогічно першому пуску. Вимкнення комплекту також здійснюється довгим натисненням кнопок увімкнення.

ДОДАТКОВІ ПРИСТРОЇ

Додаткові пристрої використовуються в занятті для створення наближених до реальності умов учбового бою, налаштування і управління обладнанням, пристрілки тощо.

Пульт дистанційного керування (ДК) призначений для зміни параметрів комплектів, налаштування додаткових пристроїв і управління учбовим процесом.

Живлення: 2 батарейки по 1,5 В типу ААА «мініпальчикові».

На зовнішній панелі пульта розташовано 18 кнопок, які графічно розділені на 4 зони: призначення кольору підрозділу, управління комплектами, зміна гучності динаміка жилета і функціональні кнопки, які можливо налаштувати на потрібну команду.

Передня бокова панель пульта вироблена з прозорого для ІЧ-випромінювання матеріалу, що дозволяє передавати і отримувати команди по ІЧ-каналу.

Для зміни налаштувань комплекту необхідно, щоб макет, жилет і чохол знаходилися в межах прямої видимості від пульта, оптимально не далі ніж 5 метрів:

1. Увімкніть комплект в режимі очікування. Спрямуйте ІЧ-випромінювач пульта дистанційного керування на будь-який з датчиків жилета або чохла.

2. Для регулювання гучності комплекту, направити на датчики комплекту ІЧ-випромінювач пульта і натиснути кнопки з зображенням гучномовця.

3. Щоб розпочати учбовий бій за допомогою пульта, необхідно направити його ІЧ-випромінювач на датчики будь-якого пристрою фіксації попадання (у прямій видимості до 5 метрів) і натиснути кнопку «Старт».

4. Для того щоб відновити підключення комплект до точки доступу «LASERTAG», направити ІЧ-випромінювач пульта на датчики комплекту і натиснути кнопку зі стилістичним зображенням Wi-Fi.

Під час бою за допомогою пульту можна видалити бійця з процесу заняття. Для цього необхідно направити на датчики комплекту ІЧ-випромінювач пульта і натиснути кнопку «Видалити».

За допомогою пульту можливо також повністю вимкнути комплект бійця. Для цього необхідно, щоб комплект був в режимі очікування, а не в режимі бою. Треба направити на датчики комплекту ІЧ-випромінювач пульта і натиснути кнопку «Вимкнути комплект». Ця функція вимикає повністю весь комплект (інтегрований макет зброї або навісний блок, чохол на каску).

Кнопка зміни режиму роботи пристрою Stress-belt дозволяє послідовним натисканням дистанційно змінювати режим роботи пристрою. Докладніше про режими див. у відповідному розділі цієї інструкції.

Тагер, виконаний на базі макету зброї «Ручна граната Ф-1» (далі - ручна граната, макет або пристрій) призначений для імітації ураження бійців гранатою типу Ф1. У цього пристрою є два способи спрацювання - ручним кидком з висмикуванням чеки та у режимі граната-розтяжка.

Зокрема граната може вражати через стіни або інші подібні перешкоди. Тому в першу чергу пристрій призначений для використання на відкритій місцевості.

Індикація роботи гранати Ф1 у режимі «ручна граната» наступна:

• При затисканні скоби можна побачити індикацію заряду батареї. Відбувається вібрація на 0,5 секунд, а світлодіод постійно горить зеленим кольором при заряді вище 30 %, миготливим зеленим від 30 до 10 % , червоним при заряді від 10 % до 1 % та миготливим червоним при заряді нижче 1 % до моменту відпускання скоби. При відпусканні скоби індикатор

згасає. Якщо заряд нижче 1 % через декілька секунд пристрій автоматично вимикається.

• При затисканні скоби разом з висмикуванням чеки вмикається зворотній відлік на 4 секунди. У цей момент зумер гранати видає звукові сигнали з прискоренням, усі світлодіоди, крім світлодіода індикації заряду, синхронно миготять червоним кольором.

• При висмикуванні чеки світлодіоди індикації спалахують червоним на 1 секунду, також на 0,5 секунди спрацьовує вібрація.

• Після висмикування чеки необхідно зробити кидок гранати у напрямку умовного супротивника.

• Через 4 секунди відбувається умовний «вибух». Граната вражає бійців, вдягнутих у персональні комплекти, за радіоканалом (Wi-Fi) суцільним ураженням у радіусі 5-7 метрів та несуцільним у радіусі до 50 метрів в залежності від моменту умовного вибуху, розташування скоби відносно землі та положення бійців. При вибуху світлодіоди яскраво світяться червоним кольором протягом 3-х секунд, зумер протягом трьох секунд видає гучний звук, на 1 секунду спрацьовує вібрація.

• Після спрацювання граната переходить у режим пошуку. У режимі «пошуку» синхронно видає звук зумер та миготять яскравим червоним світлом світлодіоди на 1 секунду з інтервалом 0,5 секунд.

• Для повторного спрацювання необхідно здійснити наступні кроки. На взятій в руку гранаті, яка знаходиться у режимі «пошуку», потрібно затиснути скобу на 5 секунд. Світлова та звукова індикація повинна вимкнутися. «Чека» встановлюється на місце. Граната готова до повторного використання.

У режимі граната-розтяжка граната закріплюється стаціонарно таким чином, щоб натягнути волосінь, причеплену до чеки з одного боку так, щоб при зачепленні волосіні бійцем при перетинанні, чека висмикувалася. Поразка здійснюється за таким самим алгоритмом, як і для ручної гранати, за

виключенням того, що для спрацювання не потрібно затискати скобу - волосінь при ривку має достатню силу для висмикування чеки.

Крім вищезазначених існує опція використання гранати «без чеки». Якщо гранати постачаються у такому стані, вони можуть використовуватись у якості ручної гранати по аналогії з таким самим процесом «з чекою» за єдиним виключенням - для активації достатньо затиснути скобу (кнопку) пальцями, які дозволяють зручно і надійно утримувати її, та відпустити.

Наприклад, можна затиснути скобу декількома пальцями або одним великим пальцем.

Якщо гранати постачаються у комплекті з чекою, для перемикання у режим роботи «без чеки» потрібно зробити кілька кроків. По-перше, необхідно вигвинтити гвинт, яким кріпиться магніт до датчика Хола. По-друге, необхідно змінити характеристики внутрішньої точки доступу, на якій працює пристрій - прописати інший префікс та суфікс мережі. За консультацією, як це зробити, можна звернутись до сервісних інженерів підприємства-виготовлювача. Для перемикання у режим роботи «з чекою» необхідно знову перепрописати характеристики мережі, загвинтити гвинт та вставити чеку.

Корпус гранати амортизовано м'яким матеріалом (двокомпонентний поліуретан), але під час кидка необхідно все одно обережно поводитись з пристроєм - не кидати його з додаванням надмірного зусилля на тверді поверхні (бетон, асфальт тощо) та у напрямку супротивника для запобігання пошкодження електронних компонентів пристрою і травмування людей.

Гранату необхідно зберігати та заряджати із вставленою чекою (режим роботи «з чекою»), або ж, якщо це неможливо - з вигвинченим за допомогою гвинта магнітом (режим роботи «без чеки»). В іншому випадку значно прискориться саморозряд акумулятора пристрою.

Тагер, виконаний на базі макету зброї "Міна ПМН-2" (далі - імітатор, макет або пристрій) призначений для імітації ураження живої сили супротивника.

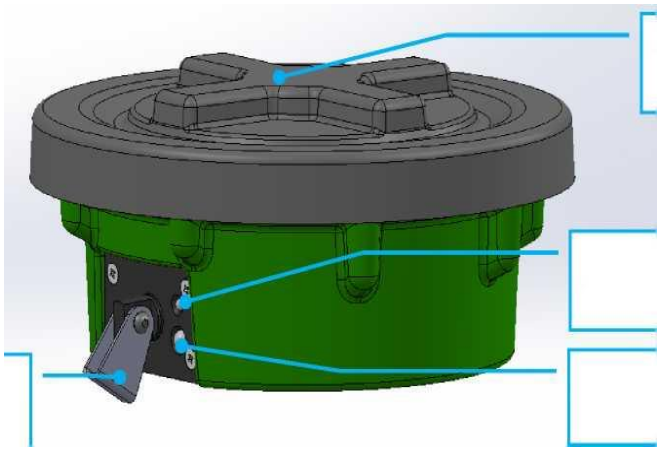

Імітатор являє собою пристрій, який заховується у ґрунті або снігу, залишаючи на поверхні лише датчик натискної дії. Датчик спрацьовує при натисканні і вражає стандартний комплект бійців по радіоканалу (Wi-Fi).

Корпус виготовлено з пластмаси, датчик натискної дії - гумовий. Є можливість приєднати до міни димову шашку або піропатрон - конектори розташовано на нижній площині пристрою.

Пристрій міна може бути активований тільки бійцем, який одягнутий в увімкнений та активований з програми-сервера жилет, який є активним учасником учбового бою. Це обумовлено тим, щоб за допомогою GPS датчика, встановленого в блоці управління жилета, на сервер передавались координати встановленої міни, вона відображалась на мапі території у програмі та її дані враховувались в загальній статистиці. Один боєць має змогу встановити до 10 макетів мін.

Порядок проведення заняття, в якому передбачається встановлення мін:

1. Увімкнути задіяні в занятті індивідуальні комплекти бійців.
2. Додати картки комплектів до підрозділів у програмі.
3. Запустити учбовий бій.
4. Увімкнути відображення мін у програмі-сервері.
5. В програмі повинні відобразитись кольорові мітки бійців.
6. Боєць, одягнутий в увімкнений та активований жилет встановлює міну:

- При необхідності за допомогою конекторів на нижній частині міни приєднати піропатрон або димову шашку.
- Якщо міна встановлюється в ґрунт або в сніг - відрити лунку по діаметру міни глибиною 3-4 см;
- Увімкнути пристрій обертом ключа, який вмонтовано у корпус, на 180° проти або за годинниковою стрілкою до стійкого положення.

7. На декілька секунд загорається індикатор заряду батареї. Постійне світіння світлодіода зеленим кольором означає, що заряд вище 30 %, світіння миготливим зеленим - від 30 до 10 %, червоним - при заряді від 10 % до 1 % та миготливим червоним при заряді нижче 1 %. В останньому випадку через декілька секунд пристрій автоматично вимикається через низький рівень заряду.

8. Одночасно радіо модуль пристрою з'єднується з жилетом бійця та передає йому свій ID. Жилет його фіксує, та разом з GPS-міткою установки відправляє інформацію про це на сервер. Якщо з якихось причин у поточний час з'єднання з сервером відсутнє, інформація про активований пристрій накопичується в пам'яті блока управління жилета (але не більше 10 записів) і при першій нагоді передається на сервер. Свідоцтвом про успішне збереження даних є системний звук, який відтворює динамік жилета та світіння на 1 с індикатора режиму роботи зеленим кольором

9. Після цього електрично міна вимикається, але у флеш-пам'яті зберігається інформація про те, що пристрій знаходиться в бойовому положенні.

Якщо жилет не видав звукового сигналу - макет міни не активувався. Слід перевірити, чи увімкнений та чи активований жилет. При відсутності з'єднання з жилетом після 30 секунд очікування індикатор режиму роботи п'ять раз спалахує червоним кольором і пристрій автоматично вимикається.

10. Встановити міну в лунку таким чином, щоб натискна частина знаходилася на поверхні, та замаскувати її ґрунтом, рослинністю або снігом.

Міни можна розташовувати на тренувальному майданчику у довільному порядку.

Протягом заняття в момент наступання ногою бійця на гумовий датчик натискної дії міна знову вмикається, спрацьовує модуль поразки, який по радіоканалу вражає комплекти того, хто наступив і його оточуючих у радіусі 1-2 метрів. На комплектах цих бійців спалахує світлова індикація жилета й каски та відтворюється звуковий сигнал. Бійці вважаються ураженими.

Під час імітації вибуху індикатор режиму роботи протягом 3 секунд світиться червоним кольором.

Одночасно спрацьовує піропатрон або димова шашка, в залежності від того, який пристрій був встановлений разом з міною.

Після спрацьовування міна «запам'ятовує» свій стан і вимикається.

На відміну від справжньої міни, електронний імітатор можна деактивувати.

Деактивація міни теж повинна здійснюватися бійцем, одягнутим в увімкнений та активований з програми-серверу жилет. Процедура проводиться у наступному порядку:

1. Спочатку з міни потрібно відкинути маскування.
2. Незалежно від того, спрацювала міна чи ні, обережно витягнути з місця встановлення та звільнити від цілих або відпрацьованих піропатронів та димових шашок.
3. Провернути ключ вмикання на 180° проти або за годинниковою стрілкою до стійкого положення. Світлодіод індикатора режиму роботи на корпусі міни повинен засвітитись зеленим кольором, а динамік жилета подати звукове сповіщення про те, що боєць деактивував міну.
4. При деактивації міна передає жилету свій унікальний номер і інформація відправляється на сервер. Внаслідок цього мітка про цю зону мінування зникає з плану території в програмі.
5. Після цього міна автоматично вимикається.

Якщо протягом 30 секунд умова деактивації не буде дотримана (боєць, що деактивує, не одягнутий в жилет, або жилет не увімкнутий та не активований, відсутнє з'єднання з жилетом) після 30 секунд очікування індикатор режиму роботи п'ять раз спалахує червоним кольором і пристрій також автоматично вимикається.

Для стабільного функціонування пристрою потрібна своєчасна зарядка елементів живлення, своєчасне очищення, дотримання умов експлуатації і зберігання.

Після завершення заняття необхідно очистити міни та сховати їх у місце для зберігання.

Тагер, виконаний на базі макету зброї "Міна МОН-50" з випромінювачами для польових занять (далі - електронний пристрій-тагер «Міна МОН-50» або макет) використовується для відпрацювання навичок по контактам з мінами в польових умовах.

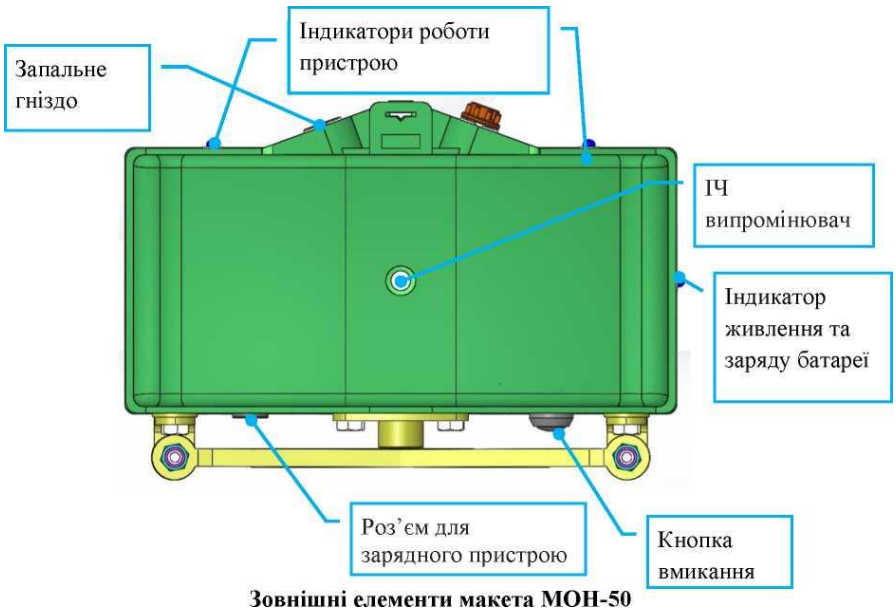

Зовнішні елементи макета МОН-50

Макет зовні схожий на армійський прототип, а саме на протипіхотну міну МОН-50, а також має наближені бойові властивості - радіус і сектор ураження.

У комплект постачання входить:

- тагер, виконаний на базі макету зброї "Міна МОН-50" з випромінювачами для польових занять»;

- механічний імітатор підривника з натяжним датчиком цілі типу «розтяжка»;
- електричний імітатор підривника для проведення імітації підриву міни в керованому варіанті.

Макет міни стабільно і довгий час функціонує при багаторазовому використанні, має пило- та вологозахищений корпус.

Всі електронні компоненти розташовані у корпусі макета. В передній частині корпусу розташований ІЧ випромінювач, в нижній частині кнопка вмикання та роз'єм для зарядного пристрою, в верхній та боковій частині - світлодіодна індикація.

Міна сумісна з іншими пристроями системи «SKIFTECH» і при спрацьовуванні впливає на комплекти бійців, які знаходяться під час умовного вибуху у зоні ураження двома способами: кодованим інфрачервоним променем та радіо сигналом. Внаслідок цього на жилетах або чохлах на касках спрацьовують датчики поразки, і зброя бійців, які були уражені, вимикається.

При активації міни зона дії ІЧ-променя складається з направленого сектору кутом приблизно 55 градусів та відстанню до 20 м.

По радіоканалу міна впливає на комплекти бійців на відстані до 50 метрів у напрямку дії випромінювача. Також радіус умовної поразки для комплектів, які знаходяться позаду та збоку пристрою, становить до 5 метрів.

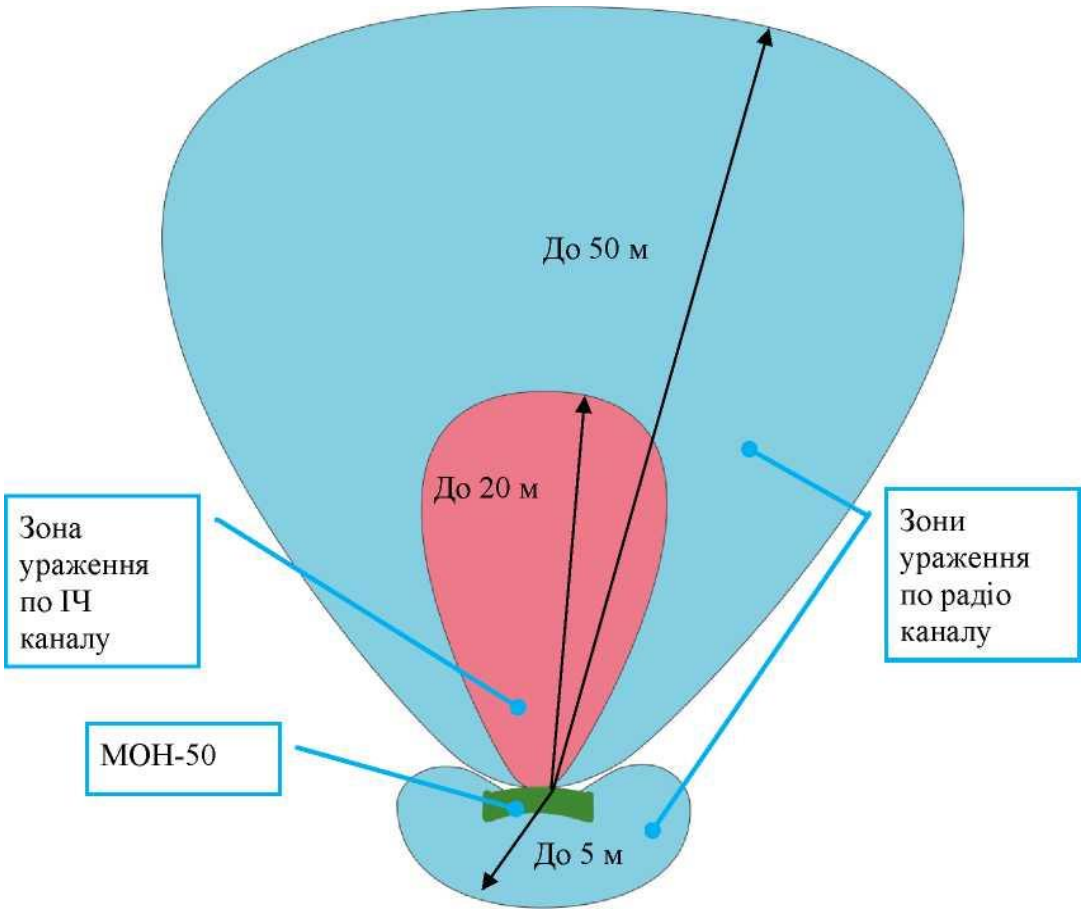

Зони ураження елекмтронного пристрою МОН-50

«Вибух» супроводжується імітацією звуку підриву бойової МОН-50 Міна працює в двох режимах: керований вибух та міна-розтяжка.

При керованому режимі (дистанційний підрив оператором) у запальне гніздо встановлюється електричний імітатор підривника, який може використовуватись для підключення через кабель конденсаторної підривної машинки (моделі КПМ 1-3, КПМ-1А, ПМ 4).

У режимі міна-розтяжка у запальне гніздо встановлюється механічний імітатор підривника з натяжним датчиком цілі. До нього кріпиться обривний дріт, який натягується за допомогою кілка на необхідній висоті над землею.

ВАЖЛИВО! Пристрій міна МОН-50 може бути активований тільки бійцем, який одягнутий в увімкнений та активований з програми-сервера Military statistic жилет, тобто він є активним учасником учбового бою. Це передбачено для того, щоб за допомогою GPS датчика, встановленого в блоці управління жилета, на сервер передавались координати встановленої міни,

вона відображалась на мапі у програмі Military Statistic та її дані враховувались в загальній статистиці. Один боєць має змогу встановити до 10 макетів мін.

У разі необхідності тестування пристрою можливо активувати комплект бійця за допомогою ІЧ-пульта, але в цьому випадку дані про міну не будуть передані до сервера.

Порядок проведення заняття, в якому передбачається встановлення мін:

1. Увімкнути задіяні в занятті індивідуальні комплекти бійців.
2. Додати картки комплектів до підрозділів в програмі Military statistic.
3. Запустити учбовий бій (див. гл. 12 цієї інструкції).
4. На мапі полігону увімкнути опцію «Показати міни».

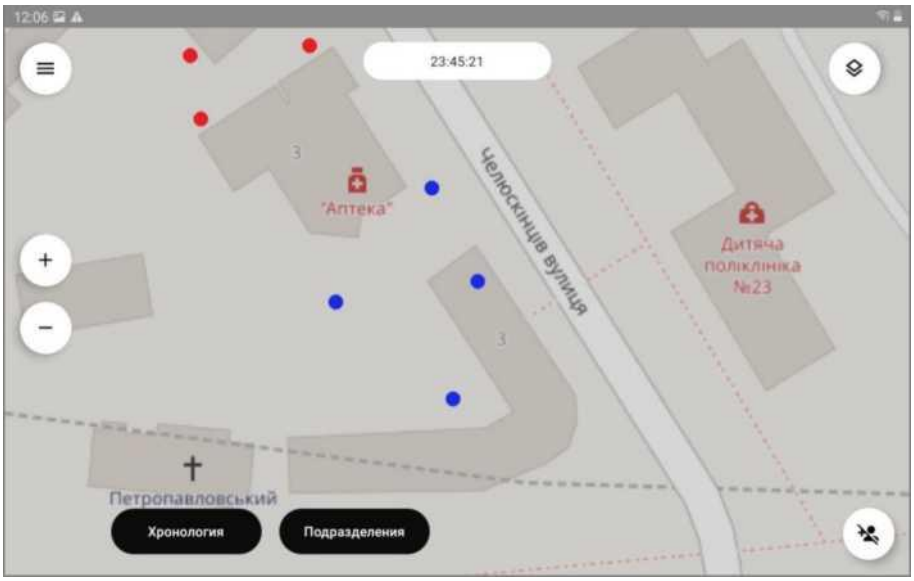

6. Міна встановлюється в необхідному місці:

• повернути міну опуклою стороною (стрілкою на прицілі) в напрямку цілі;

• за допомогою ніжок заглибити в ґрунт або сніг, або закріпити на інших поверхнях за допомогою струбцини;

• користуючись прицільною щілиною, зробити наведення.

7. Вкрутити в запальне гніздо один або два імітатори підривника (механічний або електричний), в залежності від поставленої задачі.

8. Якщо використовується механічний імітатор підривника, натягують волосінь на висоті 12-15 см таким чином, щоб вона була закріплена одним кінцем за кільце чеки, а іншим за кілок, який закріплюють в ґрунті.

9. При використанні електричного імітатора до міни приєднується дріт мережі управління.

10. Вмикається макет міни затисканням кнопки на 3-4 секунди - пристрій видає звуковий сигнал та спалахує на декілька секунд індикатор живлення. Світлодіоди індикації роботи (зверху корпусу) на декілька секунд засвітяться зеленим. Паралельно жилет бійця також видає сигнал установки міни. Якщо жилет не видав звукового сигналу - макет міни не активувався. Слід перевірити, чи увімкнений та чи активований жилет.

11. Після цього світлодіоди міни гаснуть і зображення зони мінування з'являється на мапі полігону.

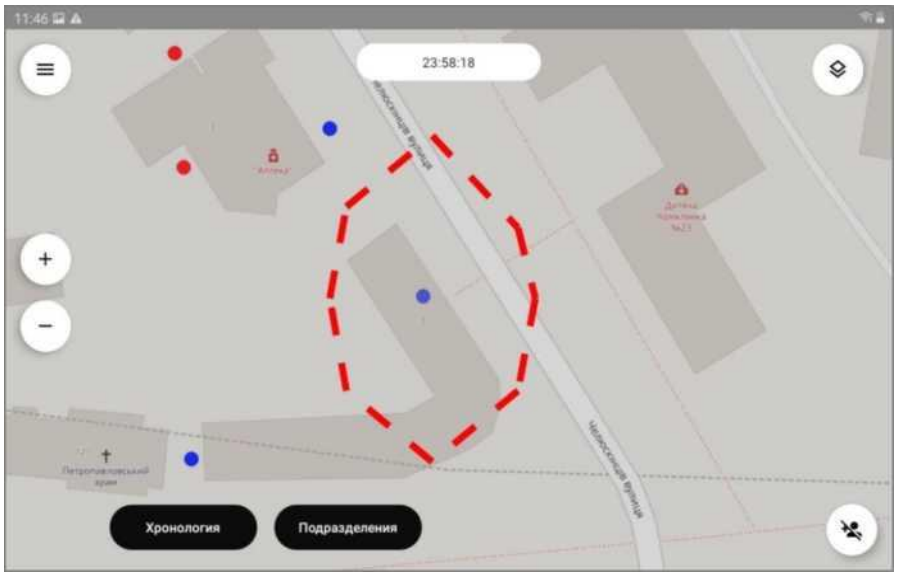

Якщо з якихось причин з'єднання з сервером відсутнє, інформація про активовані пристрої накопичується в пам'яті комплекту і при першій нагоді передається на сервер.

12. Міна маскується таким чином, щоб з одного боку вона не була помітною, а з іншого - щоб у разі активації міни її ІЧ-випромінювачі могли вразити комплекти бійців, тобто вони не повинні бути закритими від прямої видимості.

При ініціалізації імітатора підривника (внаслідок зачеплення волосіні або від керованого сигналу) спрацьовує звуковий сигнал імітації вибуху та світлова індикація (верхній світлодіод індикації, який знаходиться поряд з підривником, що спрацював, засвітиться червоним). ІЧ-випромінювач випромінює команду ураження. Одночасно вражаються комплекти бійців по радіоканалу.

Навіть якщо до міни було підключено обидва підривники, після спрацювання одного з них другий вже не спрацьовує, для його активації потрібно вимкнути та знову увімкнути міну.

Якщо комплект бійця потрапляє в зону ураження, спалахує світлова індикація жилета й чохла та відтворюється звуковий сигнал. Боєць вважається ураженим та відповідна відмітка з'являється на мапі полігону.

Деактивація міни також повинна відбуватися бійцем, одягнутим в увімкнений та активований з програми-сервера Military statistic жилет. Процедура проводиться у наступному порядку:

1. Відкинути маскування та зняти пристрої активації - волосінь або дріт мережі управління.
2. Натиснути кнопку вмикання на 2 секунди. Світлодіоди на корпусі міни згасають. Жилет повинен подати звукове сповіщення про те, що деактивував міну.
3. При деактивації міна передає жилету свій унікальний номер і інформація відправляється на сервер. Після цього мітка про цю зону мінування повинна зникнути з мапи полігону в програмі Military Statistic.
4. Вигвинтити імітатори підривника.
5. Зняти міну з місця установки.

Для стабільного функціонування пристрою потрібна своєчасна зарядка елементів живлення, своєчасне очищення, дотримання умов експлуатації і зберігання.

Для перевірки заряду батареї на ввімкненому тренажері міни треба коротко натиснути на кнопку вмикання. Спалахне індикатор живлення: при

заряді вище 30% він загориться зеленим кольором, від 30 до 10 % - миготливим зеленим, при заряді від 10 до 1 % - червоним та при заряді нижче 1 % буде миготіти червоним декілька секунд та пристрій вимикається.

НАЛАШТУВАННЯ ПРОГРАМИ «MILITARY STATISTIC»

Застосунок «Military Statistic» (далі - програма «Military Statistic») призначена для налаштування обладнання, управління навчальним боєм, зняття і перегляду статистики за допомогою пристроїв, що підтримують операційну систему Android (планшети).

ПІДКЛЮЧЕННЯ ANDROID-ПРИСТРОЮ.

Мінімальні вимоги: операційна система Android версії не нижче 7.0, діагональ екрана планшета - 10 дюймів.

Зв'язок Android-пристрою з обладнанням проводиться через основну точку (роутер).

Мова інтерфейсу програми обирається автоматично в залежності від налаштувань пристрою.

Порядок підключення наступний:

1. Встановити на пристрій програму «Military Statistic» (якщо не було встановлено постачальником).
2. Увімкнути роутер (комплект для забезпечення радіопокриття).
3. На своєму пристрої увімкнути режим підключення до мережі Wi-Fi (Налаштування/Підключення/Wi-Fi) і зробити пошук точок доступу.

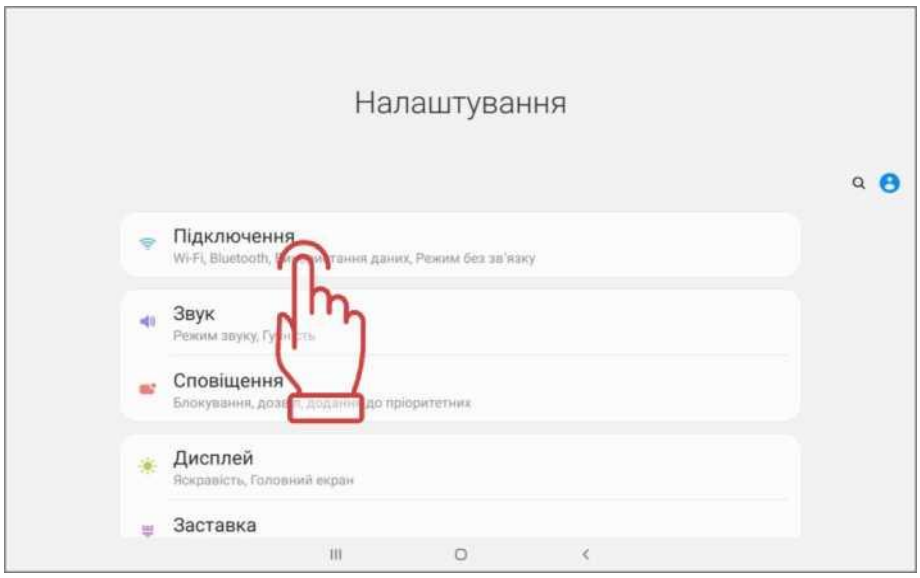

4. Після знаходження точки доступу, на яку налаштована мережа, наприклад LASERTAG, натиснути на цей напис і у вікні ввести пароль доступу, який повідомляється користувачеві при постачанні.

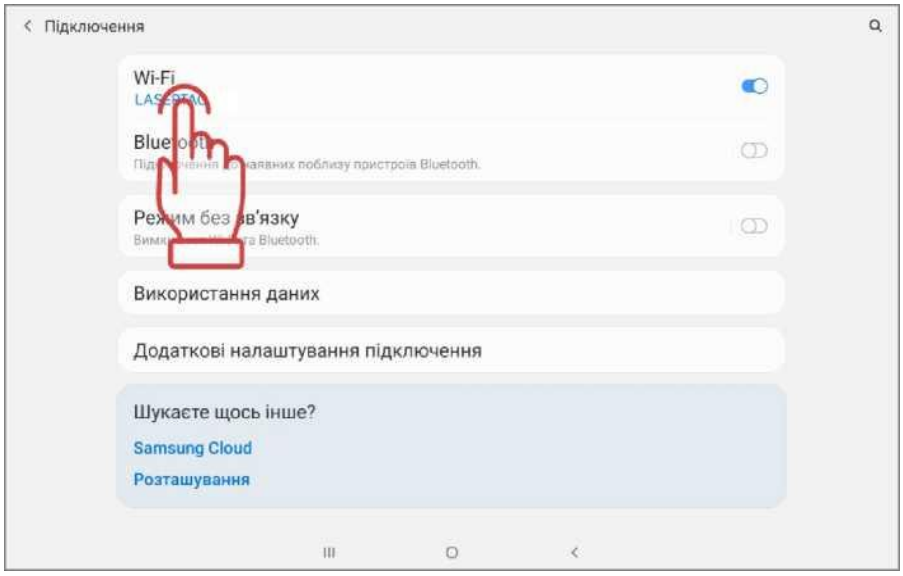

5. Торкнутися кнопки «Підключити». У вікні Wi-Fi під написом назви точки доступу повинен з'явитися запис про підключення.

ЗАПУСК ПРОГРАМИ «MILITARY STATISTIC»

1. Запустити програму Military Statistic. Якщо перед вмиканням було порушено налаштування з'єднання, після заставки з'явиться попередження про помилку підключення. В цьому випадку слід натиснути на напис «Перейти на екран налаштувань WI-FI».

2. З самого початку програма запитує доступ на надсилання сповіщень.

Треба натиснути «Дозволити».

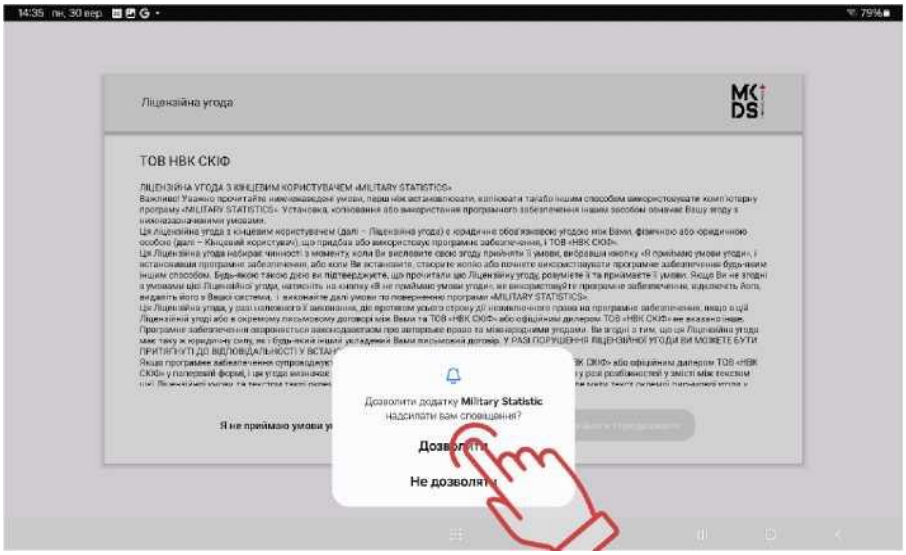

Далі програма пропонує ознайомитись з Ліцензійною угодою. Треба її уважно прочитати до самого кінця, прокручуючи текст.

Коли стане активною кнопка «Прийняти і продовжити», натиснути на неї.

Далі потрібно буде ввести ключ продукту. Наклейка с ключем повинна бути на корпусі планшета. В іншому випадку він надається постачальником програмного забезпечення. Після реєстрації поточний ключ продукту можна буде побачити, якщо відкрити вкладку головного меню «Ліцензійна угода».

Після коректного вводу ключа рядок під вікном вводу стає зеленим і активується кнопка «Прийняти». Її треба натиснути.

Тільки після цього відкривається вікно з меню програми. Щоб його викликати, з будь-якого вікна програми необхідно зробити свайп управо (пальцем доторкнутися до лівого краю планшета і провести не відриваючи пальцем лінію зліва до центру).

НАЛАШТУВАННЯ ЧАСУ ТРИВАЛОСТІ ЗАНЯТТЯ

За замовчуванням тривалість заняття становить 24 години. При необхідності є можливість час налаштувати. Для цього потрібно:

1. В головному меню натиснути на зображення цифрового годинника у верхній частині меню.

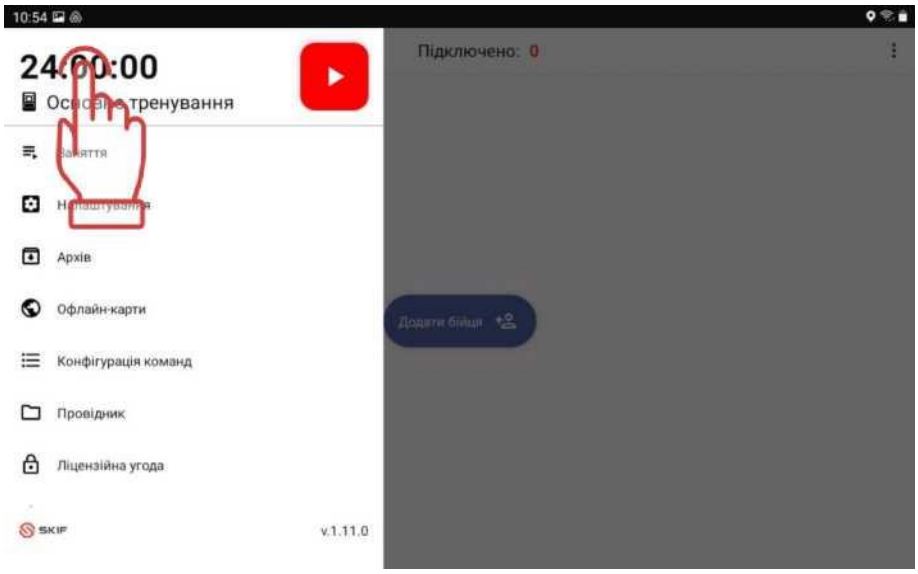

2. Вікно, що з'явилося, дозволяє виставити спочатку час в годинах, а потім в хвилинах. При виборі часу в годиннику дві ліві цифри підсвічуватимуться червоним кольором. Затиснувши пальцем червоне коло на циферблаті і простяганням за або проти годинникової стрілки, виставити необхідний час від 1 до 12 годин за внутрішнім циферблатом, та від 13 до 23 - за зовнішнім.

3. Після вибору годин аналогічно виставляються хвилини (червоними будуть праві дві цифри) від 0 до 59 хвилин.

4. Натисненням на напис «Підтвердити» зміна підтверджується, при відмові зміни - натискати на напис «Скасувати».

ЗМІНА НАЗВИ ПІДРОЗДІЛІВ

1. Натиснути на кнопку «Заняття». Відкриється вікно, в якому є можливість сформувати назву та склад підрозділів для заняття.

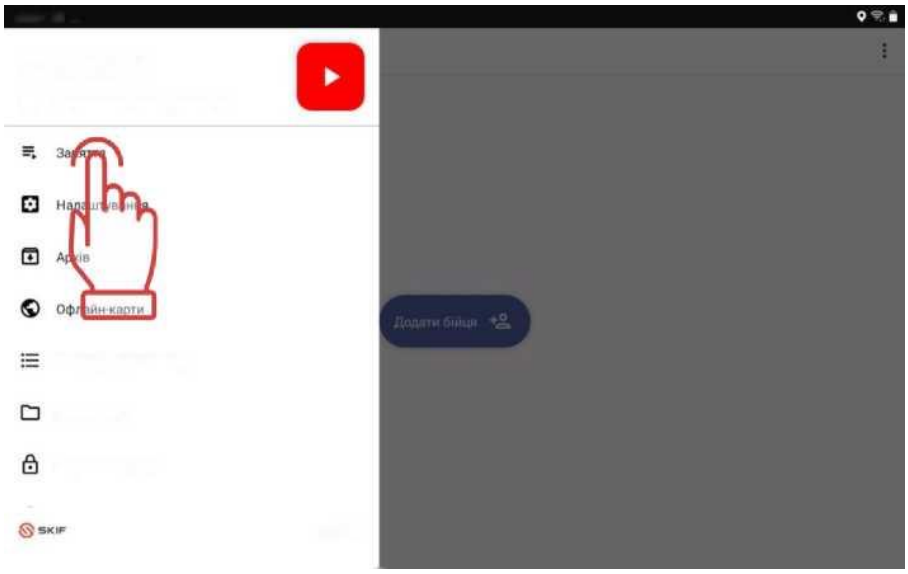

2. Щоб надати або змінити назву підрозділу треба натиснути на кнопку з трьома крапками в правій верхній частині екрана та потім натиснути на напис «Змінити назви команди».

3. Відкриється вікно з клавіатурою, в якому набирається назва обох підрозділів (команд). Допускається до 10 знаків, крім #, ! та знаку табуляції. Для затвердження зміни натиснути напис «Зберегти».

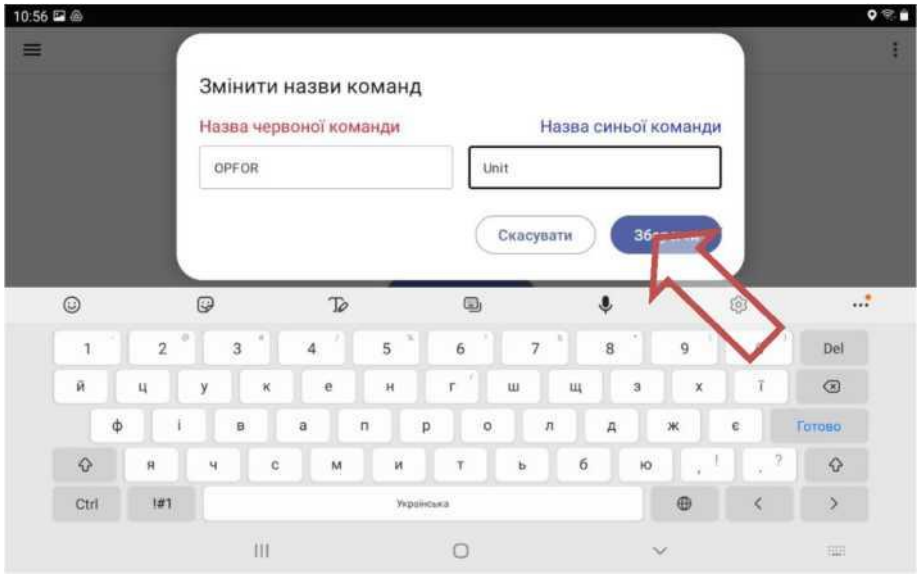

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАЛАШТУВАННЯ КОМПЛЕКТІВ

Налаштувати комплект окремого бійця або одиниці техніки можливо тільки тоді, коли ці комплекти підключаться до сервера та їх основні характеристики у вигляді списку з'являться у вікні «Заняття» програми

Military statistic після натискання на кнопку «Всі комплекти» того чи іншого підрозділу.

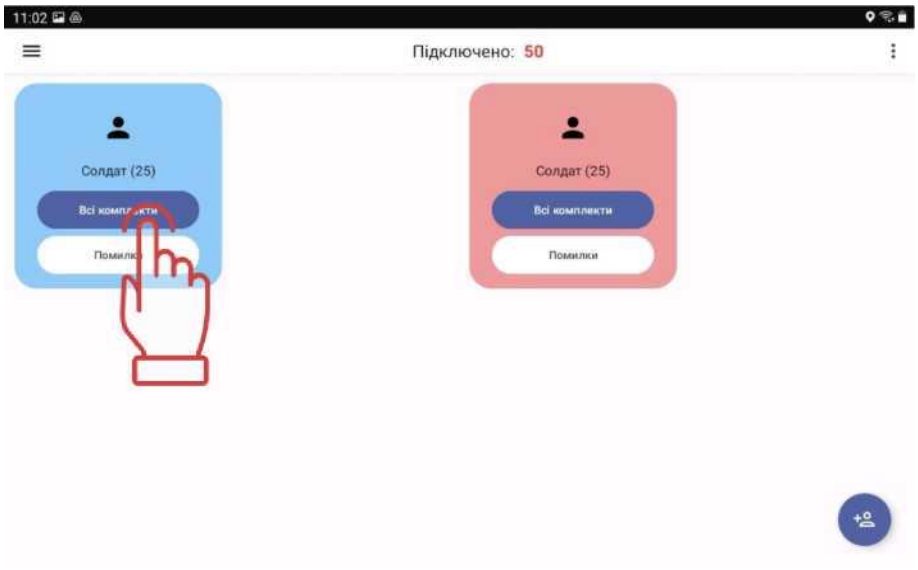

Якщо натиснути на рядок бійця або одиниці техніки, відкривається вікно індивідуальних налаштувань комплекту:

У цих налаштуваннях можна ввести прізвище та ініціали військовослужбовця. Також можна керувати режимами роботи без звуку та без індикації. Для танків є можливість обрати тип танка.

В цьому ж вікні можливо змінити ідентифікаційний номер (ID) комплекту. Але це можна зробити тільки після вводу спеціального пароля.

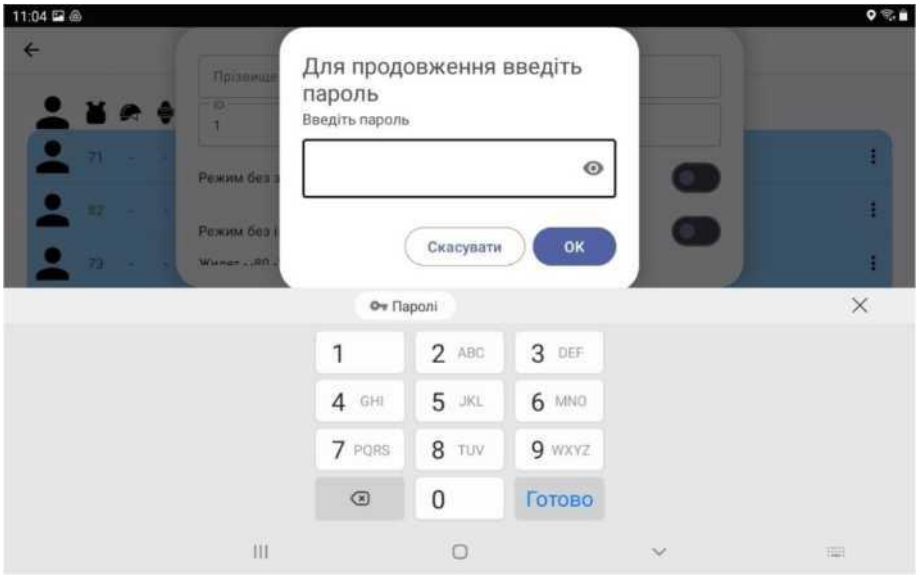

Знизу екрана налаштувань відображаються версії прошивок елементів комплекту.

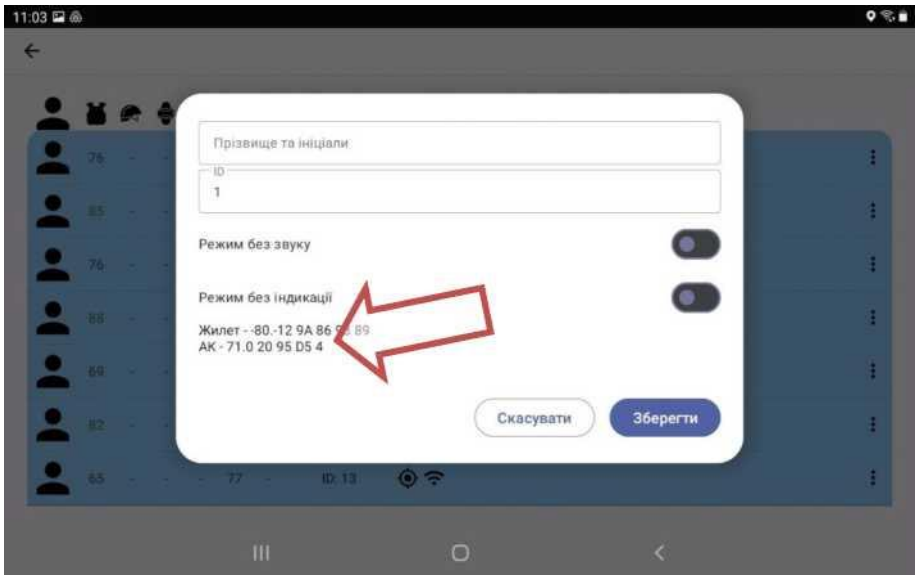

ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ «MILITARY STATISTIC»

Для проведення навчання за допомогою програми спочатку треба увімкнути всі комплекти, задіяні у навчанні. Комплекти не відображаються в програмі за замовчуванням, їх потрібно спочатку додати в той чи інший підрозділ.

Для додавання карток бійців та техніки у програму у головному меню програми необхідно:

1. Натиснути на вкладку «Заняття» - відкриється поле меню. За замовчуванням при натисканні на кнопку «Додати бійця» з'являться всі підключені комплекти.

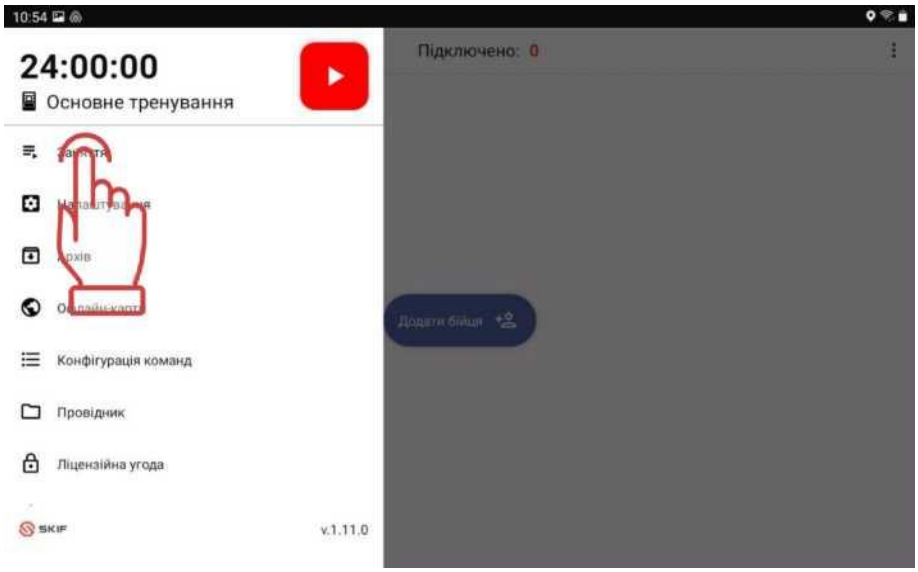

2. Щоб додати бійців до підрозділу, натисніть на кнопку «Додати бійця».

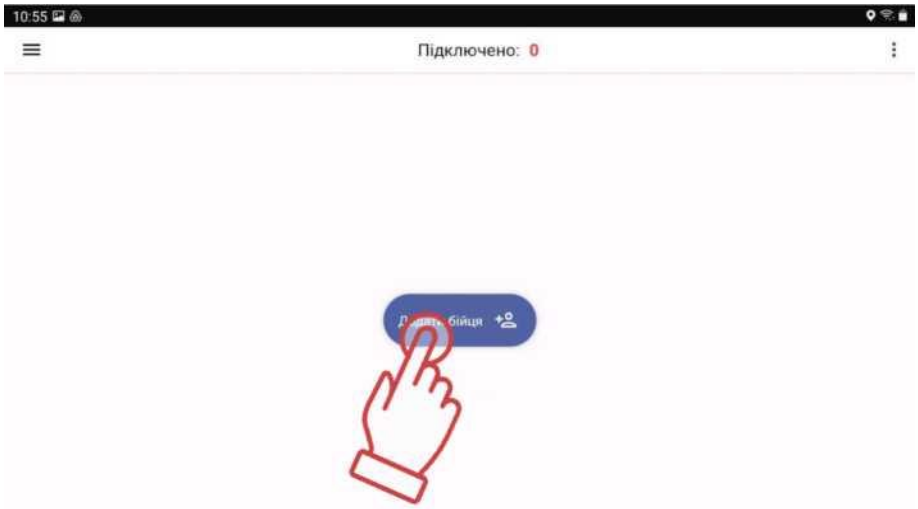

3. У вікні, що з'явиться, буде видно, які комплекти бійців або одиниць техніки з'єднались з сервером. Для відбору бійця або одиниці техніки в той чи інший підрозділ треба натиснути на відповідний квадрат на плитці.

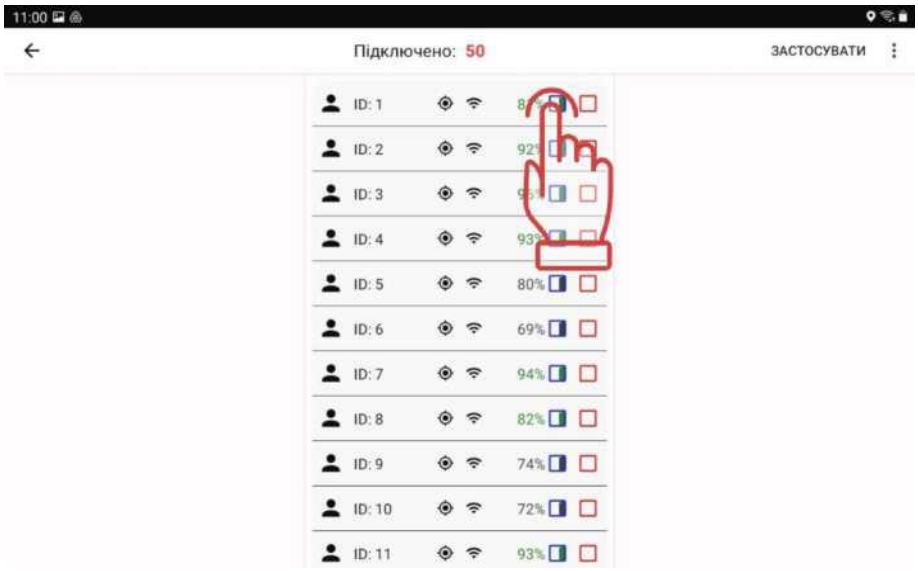

4. Після розподілу всіх комплектів необхідно натиснути на напис «Застосувати».

5. Існує опція налаштування автоматичного додавання комплектів у підрозділи. Для того, щоб налаштувати її, необхідно натиснути на кнопку з трьома крапками у меню розподілу по командах у верхній правій частині екрана.

6. При виборі пункту «Застосувати інтервали» відкриється вікно, у якому можна ввести певний інтервал ID-номерів для кожного з підрозділів.

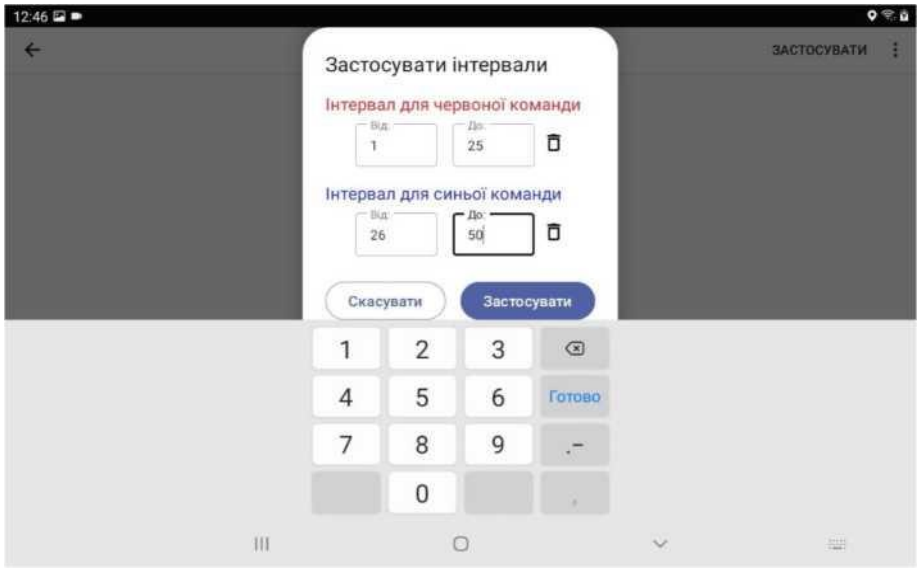

7. Після натискання на кнопку «Застосувати» буде здійснено автоматичний розподіл за обраним алгоритмом.

8. Після застосування обрані налаштування можна зберегти, натиснувши на кнопку «Зберегти інтервали». Застосунок запропонує надати назву і короткий опис цій конфігурації. Всі збережені конфігурації розподілу можна буде в подальшому подивитись і відредагувати через вкладку «Конфігурація команд» головного меню.

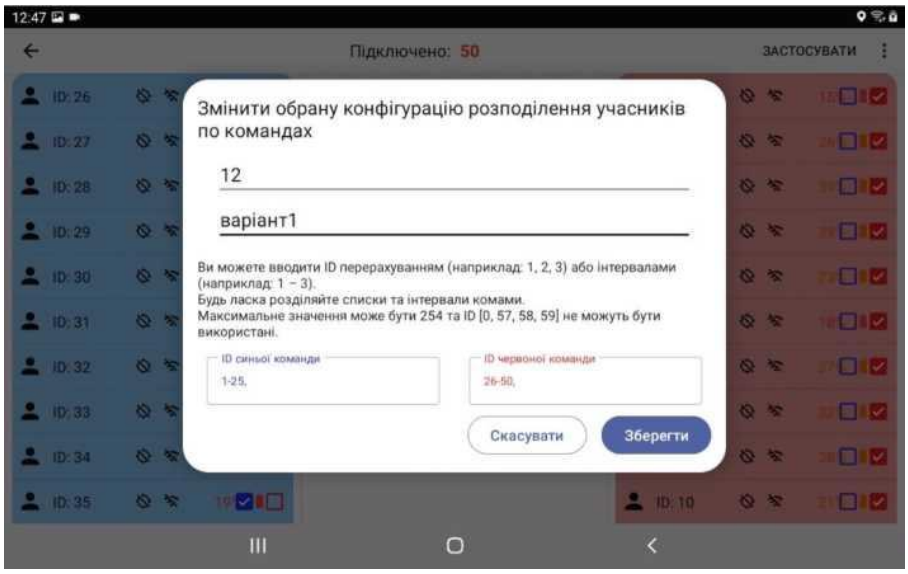

Після завершення комплектації підрозділів на екрані з'являються картки комплектів для кожного підрозділу.

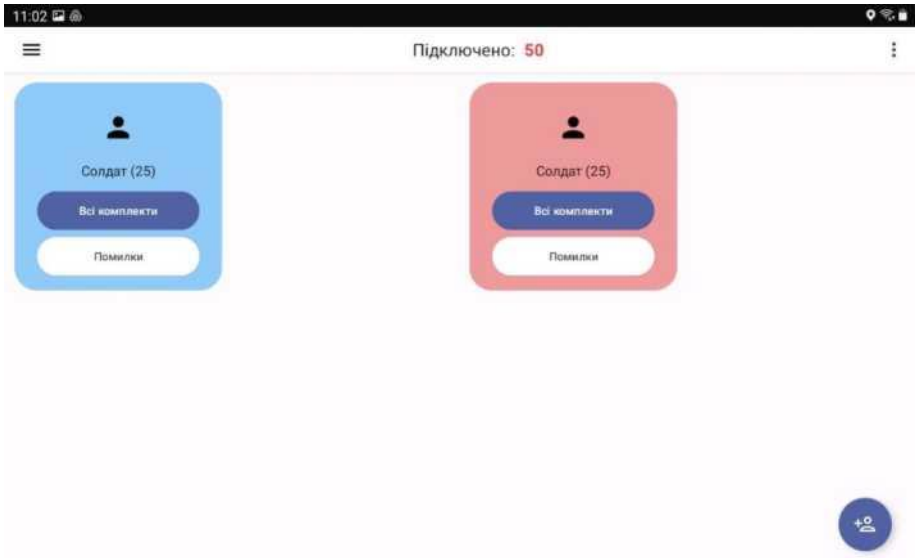

ПОЧАТОК ЗАНЯТТЯ, ВІДОБРАЖЕННЯ ПОДІЙ

Щоб розпочати заняття, треба в основному меню натиснути кнопку «Пуск».

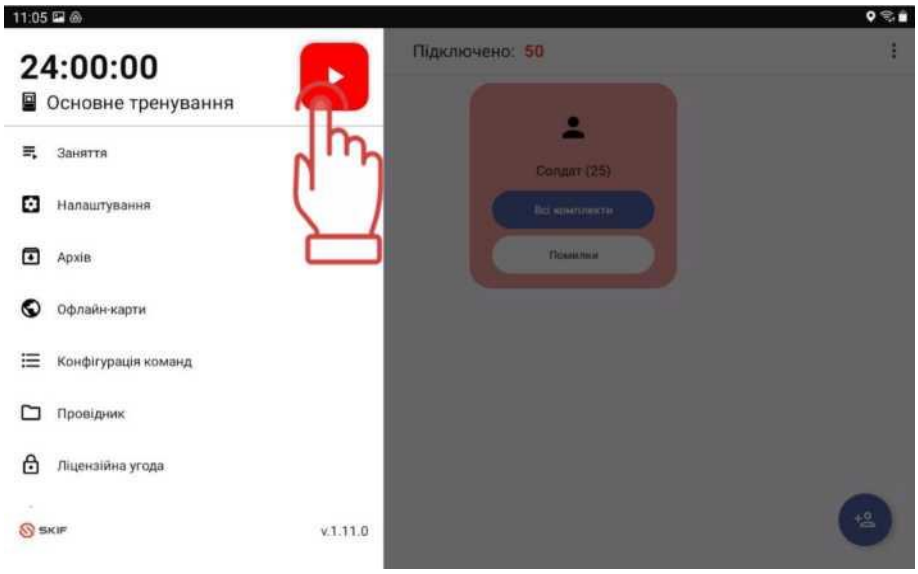

Одразу після старту програма запропонує обрати полігон, на якому буде проводитись заняття. Увага! Перед проведенням заняття спочатку потрібно створити полігон або декілька, щоб програма могла оперувати цими даними в умовах підключення до мережі без наявності інтернету.

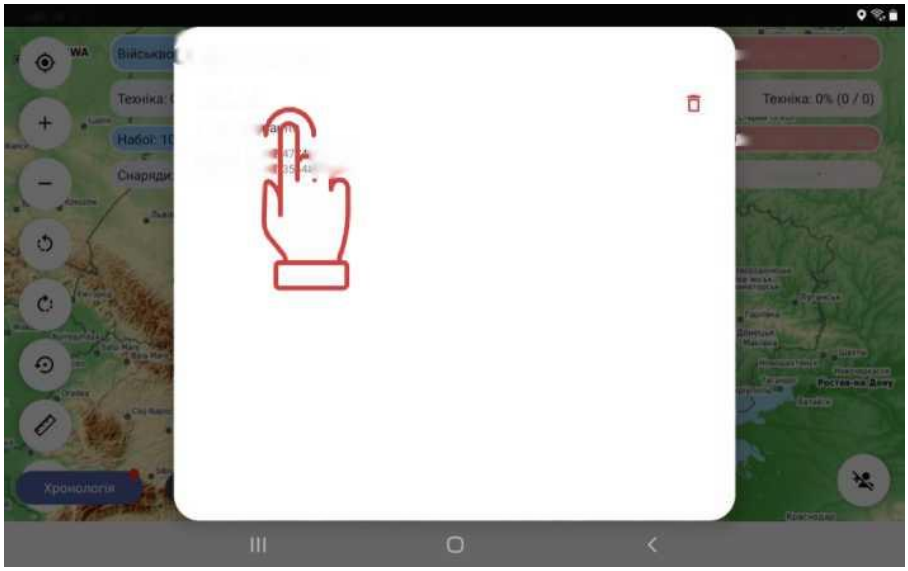

Після вибору полігону необхідно буде натиснути на кнопку «Почати заняття» на мапі. Це необхідно для безпосереднього підрахунку часу умовного «бою», без урахування часу на всі налаштування.

Під час заняття є можливість спостерігати за переміщенням бійців та техніки по території полігону - для цього їх комплекти повинні підключитись до супутникової системи навігації GPS. Також при наявності активованих мін можна увімкнути опцію «Відображати міни», тоді на полігоні буде відображатися замінована територія.

Якщо натиснути на кнопку «Підрозділ», то випливає вікно з картками всіх бійців, які задіяні в учбовому бою та техніки, на яку встановлено навісні блоки та датчики ураження. По ним можна спостерігати за станом «здоров'я» бійця та техніки - зелена смужка буде пропорційно зменшуватись, якщо в комплект будуть влучати.

Також можливо контролювати рівень заряду акумуляторів всіх складових комплекту (крім жилета або головного блока техніки, заряд якого відображається за замовчуванням). Для цього потрібно натиснути на білу або сіру галочку в нижній частині картки - вона розкриється.

Під час заняття можливо надіслати так звані швидкі команди - натискання на кнопку з трьома крапками відкриває вікно, в якому є 4 позиції - «Відновити бійця» (повернути всі налаштування комплекту до початкових значень), «Деактивувати бійця», «Вилучити бійця», «Завантажити дані дисконекту» (опція необхідна у разі виходу бійця за межі покриття роутера).

Такі ж самі дії можна провести з вкладки «Заняття».

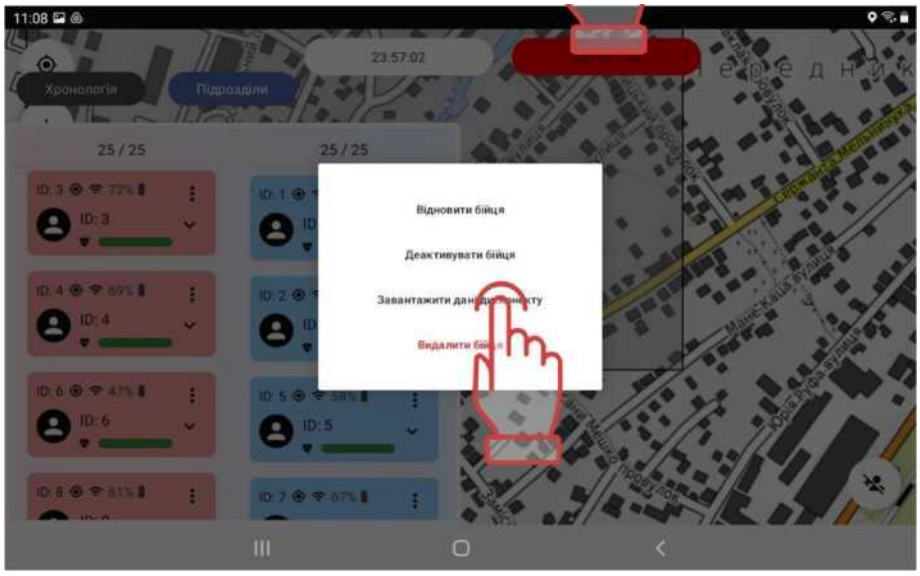

Натискання кнопки «Хронологія» відкриває вікно з інформацією про події, що трапляються під час заняття. Справа розташовано ID та ім'я бійця,

якого було вбито або поранено, зліва - того, хто зробив постріл. Також у хронології відображаються дії інструктора, наприклад, якщо він відновив бійця протягом заняття. На мапі солдати команди супротивника позначаються значком червоного кольору, а дружні солдати - значком синього кольору. Якщо значок бійця/техніки перестає світитися кольором команди, це свідчить про деактивацію бійця або пристрою. Коли спливає час, заняття закінчується. Також можливо передчасно закінчити учбовий бій, якщо натиснути кнопку «Стоп», яка під час заняття з'являється на місці кнопки «Старт» в головному меню програми.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

Перед початком навчань зарядити акумулятори на пристроях.

Увімкнути потрібну кількість комплектів, перевірити працездатність макета зброї або навісного блока на виконання пострілу та перезарядки, фіксацію жилета на ураження кожного комплекту.

Порядок вмикання індивідуального комплекту:

1. Увімкнути та одягнути жилет.
2. Зафіксувати рукава жилета на липку стрічку.
3. Застібнути фастекси на передній частині.
4. Відрегулювати по розміру стропи в бокових частинах.
5. Закріпити навісний блок на стволі.
6. Приєднати магазин з динаміком.
7. Приєднати роз'єм з'єднання до навісного блока, закріпити кабель до цівки липкою стрічкою.
8. Закріпити кнопку спуску до пістолетної рукояті
9. Увімкнути навісний блок в юстирувальному режимі.
10. Вивірити навісний блок.
11. Одягнути чохол на каску, блоком керування на задню частину каски.
12. Увімкнути чохол на каску.
13. Одягнути каску.

Алгоритм запуску комплексу:

1. Увімкнути систему бездротових ретрансляторів.
2. Запустити програму Military Statistic на планшеті.
3. Додати бійців в підрозділи (при додаванні кожного бійця жилет сигналізує системним звуком).
4. Присвоїти ім'я бійцям.
5. Зробити налаштування комплектів.
6. Встановити час навчання.
7. Запустити навчання.
8. Відправити бійців на вихідні точки.

По завершенню навчання натиснути кнопку «Стоп». Переглянути статистику бою

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ТЕМИ «ТАКТИКА ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРИ ЗАГРОЗІ ЖИТТЮ ТА ЗДОРОВ'Ю»

Практичне заняття № 1 – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівлі.
- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.
- схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
- визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.
- тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.
- зупинка групи, вихід з контакту.
- блокування правопорушника.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;

- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;

- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;

- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;

- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;

- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;

- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Тактика дій під час зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі.
2. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
3. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
4. Способи комунікація між поліцейськими.
5. Тактика роботи у невеликих групах.
6. Способи контактування між групами.
7. Схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
8. Визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.
9. Тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.
10. Зупинка групи, вихід з контакту.

11. Блокування правопорушника.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти відповідний документ. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли група буде знаходитися біля приміщення для пошуку. Слід виключити будь-який штурм, і спілкуватися доведеться шляхом жестів. Командир повинен вміти пояснити групі мовою жестів:

1. Відомості про підозрюваних (кількість, склад, місцезнаходження у приміщенні, озброєння).

2. Відомості про можливих заручників наявність зброї (де знаходяться, живий, поранений або вбитий, чоловік, жінка, дитина).

Питання для контролю знань

1. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі.

2. Визначення індикатора небезпеки поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.

3. Використання захисних укриттів поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.

4. Складові готовності поліцейських до внутрішнього огляду будівель.

5. Тактика пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі в нічний час, або до мало освітлювальних об’єктів.

6. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.

7. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.

8. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.

9. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.

10. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.

11. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.

12. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.

13. Показати способи підходу поліцейського до будівлі.

Теми доповідей

1. Тактика дій під час зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі.

2. Блокування правопорушника.

Практичне заняття № 2-3 – 4 год

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- відпрацювання кутів
- відпрацювання дверних отворів.
- відпрацювання вікон.
- способи входу до будівлі.
- порядок переміщення в будівлі.
- огляд меблів.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.
- схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
- визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;
- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;

- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;

- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;

- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;

- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
2. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
3. Способи комунікація між поліцейськими.
4. Відпрацювання кутів.
5. Відпрацювання дверних отворів.
6. Відпрацювання вікон.
7. Способи входу до будівлі.
8. Порядок переміщення в будівлі.
9. Огляд меблів.
10. Тактика роботи у невеликих групах.
11. Способи контактування між групами.
12. Визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення заняття, доводить до відома критерії та форми оцінювання

роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти відповідні документи. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли групі потрібно буде наблизитися до приміщення, оглянути кімнати та меблі, які в ній знаходяться. Командир повинен вміти пояснити групі роль кожного.

Під час відпрацювання ситуативного заняття врахувати дії групи націлені на проходження та відпрацювання кутів та отворів, а також вхід до приміщення та огляд меблів з метою пошуку правопорушника.

Питання для контролю знань

1. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі.
2. Визначення індикатора небезпеки поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.

3. Використання захисних укриттів поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.

4. Складові готовності поліцейських до внутрішнього огляду будівель.

5. Тактика пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі в нічний час, або до мало освітлювальних об’єктів.

6. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.

7. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.

8. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.

9. Порядок та послідовність огляду поліцейських підвальних приміщень, горищ.

10. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.

11. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.

12. Показати огляд приміщення з використанням ліхтарика.

13. Показати вивід правопорушника з приміщення.

14. Відпрацювання дверей (отворів) поліцейським при вході в кімнату чи приміщення.

15. Порядок огляду вікон поліцейським при підході до будівлі.

16. Огляд кімнат та приміщення поліцейським на виявлення злочинця.

17. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.

18. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.

19. Показати способи підходу поліцейського до будівлі.

20. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «хрест навхрест».

21. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «кутом».

22. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «гачком».

23. Показати як відпрацьовуються кути та дверні отвори.

Теми доповідей

1. Відпрацювання кутів та отворів.

2. Вхід до приміщення та огляд меблів.

Практичне заняття № 4 – 2 год

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівлі.
- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- відпрацювання кутів та дверних отворів.
- порядок переміщення в будівлі.
- вхід у коридор.
- пересування по коридорах.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;

- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;

- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;

- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;

- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;

- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
2. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
3. Способи комунікація між поліцейськими.
4. Відпрацювання кутів та дверних отворів.
5. Порядок переміщення в будівлі.
6. Вхід у коридор.
7. Пересування по коридорах.
8. Тактика роботи у невеликих групах.
9. Способи контактування між групами.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення заняття, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до

запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти проект відповідного процесуального документу. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли групі потрібно буде ввійти до будівлі та пройти різні види коридорів. Командир повинен вміти пояснити групі роль кожного.

Під час відпрацювання ситуативного заняття врахувати дії групи націлені на проходження та відпрацювання коридорів метою пошуку правопорушника.

Питання для контролю знань

1. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.
2. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.
3. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.
4. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.
5. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.

6. Показати огляд приміщення з використанням ліхтарика.

7. Показати вивід правопорушника з приміщення.

8. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.

9. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.

10. Показати способи входу до коридорів.

11. Показати способи проходження коридорів.

12. Показати способи проходження коридорів двома поліцейськими, якщо особа чинить озброєний опір.

Теми доповідей

1. Вхід у коридор. Пересування по коридорах.

Практичне заняття № 5– 2 год

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику внутрішнього огляду (обшуку) будівлі.
- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- вхід на сходи.
- пересування по міжповерхових сходах.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших

людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;

- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;
- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;
- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;
- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;
- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;
- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
2. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.

3. Способи комунікація між поліцейськими.

4. Вхід на сходи.

5. Пересування по міжповерхових сходах.

6. Тактика роботи у невеликих групах.

7. Способи контактування між групами.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти проект відповідного процесуального документу. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли групі потрібно буде ввійти та пройти міжповерхові сходи. Командир повинен вміти пояснити групі роль кожного.

Під час відпрацювання ситуативного заняття врахувати дії групи націлені на проходження та відпрацювання міжповерхових сходів з метою пошуку правопорушника.

Питання для контролю знань

1. Складові готовності поліцейських до внутрішнього огляду будівель.
2. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.
3. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.
4. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.
5. Порядок та послідовність огляду поліцейських підвальних приміщень, горищ.
6. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.
7. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.
8. Показати огляд приміщення з використанням ліхтарика.
9. Показати вивід правопорушника з приміщення.
10. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.
11. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.
12. Показати способи входу на сходи.
13. Показати способи проходження сходів.

Теми доповідей

1. Вхід на сходи. Пересування по сходах.

Практичне заняття № 6– 2 год

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівлі.

- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- відпрацювання кутів та дверних отворів.
- способи входу до будівлі.
- порядок переміщення в будівлі.
- пересування по коридорах.
- пересування по міжповерхових сходах.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.
- схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
- визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.
- тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.
- зупинка групи, вихід з контакту.
- «активний стрілець».
- затримання/знешкодження правопорушника.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій,

встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;

- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;
- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;
- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;
- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;
- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
2. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
3. Способи комунікація між поліцейськими.
4. Відпрацювання кутів та дверних отворів.
5. Способи входу до будівлі.
6. Порядок переміщення в будівлі.
7. Пересування по коридорах.
8. Пересування по міжповерхових сходах.
9. Тактика роботи у невеликих групах.
10. Способи контактування між групами.
11. Схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.

12. Визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.

13. Тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.

14. Зупинка групи, вихід з контакту.

15. «Активний стрілець».

16. Затримання/знешкодження правопорушника.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти проект відповідного процесуального документу. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли групі потрібно буде провести зовнішній та внутрішній огляд (обшук) будівлі, відпрацювати кути та отвори, ввійти до приміщення, оглянути меблі, відпрацювати коридори та відпрацювати сходи за умови

наявності «активного стрільця». Командир повинен вміти пояснити групі роль кожного.

Під час відпрацювання ситуативного заняття врахувати дії групи націлені на роботі групи з метою затримання або знешкодження «активного стрільця».

Питання для контролю знань

1. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі.
2. Визначення індикатора небезпеки поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.
3. Використання захисних укриттів поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.
4. Складові готовності поліцейських до внутрішнього огляду будівель.
5. Тактика пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі в нічний час, або до мало освітлювальних об’єктів.
6. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.
7. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.
8. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.
9. Порядок та послідовність огляду поліцейських підвальних приміщень, горищ.
10. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.
11. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.
12. Показати огляд приміщення з використанням ліхтарика.
13. Показати вивід правопорушника з приміщення.
14. Відпрацювання дверей (отворів) поліцейським при вході в кімнату чи приміщення.
15. Порядок огляду вікон поліцейським при підході до будівлі.

16. Огляд кімнат та приміщення поліцейським на виявлення злочинця.
17. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.
18. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.
19. Показати способи підходу поліцейського до будівлі.
20. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «хрест навхрест».
21. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «кутом».
22. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «гачком».
23. Показати спосіб підходу до будівлі «діагональ».
24. Показати як відпрацьовуються кути та дверні отвори.
25. Показати способи проходження коридорів двома поліцейськими, якщо особа чинить озброєний опір.
26. Дати визначення поняття «активний стрілець».
27. Показати способи затримання/знешкодження правопорушника.

Теми доповідей

1. «Активний стрілець».
2. Затримання/знешкодження правопорушника.

Практичне заняття № 7-8 – 4 години

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівлі.
- засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
- застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
- способи комунікація між поліцейськими.
- відпрацювання кутів та дверних отворів.
- способи входу до будівлі.

- порядок переміщення в будівлі.
- пересування по коридорах.
- пересування по міжповерхових сходах.
- тактика роботи у невеликих групах.
- способи контактування між групами.
- схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
- визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.
- тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.
- зупинка групи, вихід з контакту.
- «активний стрілець».
- Затримання/знешкодження правопорушника.
- тактику зовнішнього пошуку та внутрішнього огляду будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Вміти:

- ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;
- створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу, а також графічні документи на рівні старшого наряду поліції, розшукового наряду та групи оперативного шикування;
- здійснювати захист, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;
- регулювати суспільні відносини та визначати адміністративну відповідальність за різні правопорушення;

- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності;

- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;

- застосовувати у передбачених законом випадках: фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою); сукупність пристроїв, приладів і предметів; вогнепальну зброю;

- здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень.

Питання до практичного заняття

1. Засоби визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі.
2. Застосування засобів освітлення (ліхтарів) та захисних укриттів.
3. Способи комунікація між поліцейськими.
4. Відпрацювання кутів та дверних отворів.
5. Способи входу до будівлі.
6. Порядок переміщення в будівлі.
7. Пересування по коридорах.
8. Пересування по міжповерхових сходах.
9. Тактика роботи у невеликих групах.
10. Способи контактування між групами.
11. Схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі.
12. Визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі.
13. Тактика блокування будівлі, приміщення, вулиці.
14. Зупинка групи, вихід з контакту.

15. Тактика зовнішнього пошуку та внутрішнього огляду будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання, у разі необхідності скласти проект відповідного процесуального документу. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

При проведенні операції з пошуку підозрюваної особи може виникнути ситуація, коли групі потрібно буде провести зовнішній та внутрішній огляд (обшук) будівлі, відпрацювати кути та отвори, ввійти до приміщення, оглянути меблі, відпрацювати коридори та відпрацювати сходи під час проведення стабілізаційних заходів. Командир повинен вміти пояснити групі роль кожного.

Під час відпрацювання ситуативного заняття врахувати дії групи націлені на роботі групи, яка стосується зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Питання для контролю знань

1. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі.
2. Визначення індикатора небезпеки поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.
3. Використання захисних укриттів поліцейськими при зовнішньому огляді будівлі.
4. Складові готовності поліцейських до внутрішнього огляду будівель.
5. Тактика пересування невеликих груп поліцейських при підході до будівлі в нічний час, або до мало освітлювальних об’єктів.
6. Схема та техніка пересування невеликих груп поліцейських в середині будівлі.
7. Порядок та послідовність огляду приміщення невеликим підрозділом поліцейських.
8. Демаскуючі ознаки поліцейського при відпрацюванні приміщень.
9. Порядок та послідовність огляду поліцейських підвальних приміщень, горищ.
10. Використання захисних укриттів при внутрішньому огляді будівлі.
11. Дії поліцейських під час виявлення правопорушника в будівлі.
12. Показати огляд приміщення з використанням ліхтарика.
13. Показати вивід правопорушника з приміщення.
14. Відпрацювання дверей (отворів) поліцейським при вході в кімнату чи приміщення.
15. Порядок огляду вікон поліцейським при підході до будівлі.
16. Огляд кімнат та приміщення поліцейським на виявлення злочинця.
17. Продемонструвати невербальну комунікацію між поліцейськими.

18. Продемонструвати вербальну комунікацію між поліцейськими.
19. Показати способи підходу поліцейського до будівлі.
20. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «хрест навхрест».
21. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «кутом».
22. Показати спосіб входу поліцейських до будівлі «гачком».
23. Показати спосіб підходу до будівлі «діагональ».
24. Показати як відпрацьовуються кути та дверні отвори.
25. Показати способи проходження коридорів двома поліцейськими, якщо особа чинить озброєний опір.
26. Показати тактику зовнішнього пошуку та внутрішнього огляду будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Теми доповідей

1. Тактика зовнішнього пошуку та внутрішнього огляду будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Практичне заняття № 9 – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм та навички правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із правопорушеннями у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;
- набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень, тактики дій поліцейського при співпраці суб’єкта та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику;

- оволодіти вимогами «контакт та прикриття», комунікації, заходи особистої безпеки, володіння нормативно-правовою базою, надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Підготовка до зупинки транспортного засобу.
2. Зупинка ТЗ з високим рівнем ризику.

Завдання до практичного заняття

Засвоєння навчальних питань передбачає відпрацювання практичних навичок запропонованих ситуаційних завдань.

Під час опанування **першого та другого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій, щодо підготовки до зупинення та безпосередньої зупинки ТЗ з високим рівнем ризику на підставі інформації (або в обстановці, яка склалась під час несення служби), що свідчить про причетність водія або пасажирів ТЗ до вчинення кримінального правопорушення (або за наявності іншого індикатора високого рівня ризику).

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

Під час несення служби, у зимову пору року, наряд патрульної поліції отримав інформацію від оперативного чергового щодо незаконного заволодіння транспортним засобом та виявили вказаний автомобіль поблизу гаражного кооперативу. За допомогою спеціальних світлових і звукових пристроїв поліцейські зупинили автомобіль у гаражному кооперативі. Вийшовши з транспортного засобу водій почав погрожувати предметом, за зовнішніми ознаками схожим на холодну зброю (ніж).

Питання для контролю знань

1. Здійснення переслідування та зупинення.
2. Зупинка транспортного засобу для перевірки з підвищеним ступенем ризику (середній ризик).
3. Підстави для переслідування.
4. Правила здійснення переслідування.
5. Техніка зупинки при переслідуванні.
6. Оцінювання ризиків.
7. Розташування транспортних засобів під час зупинки.
8. Контакт з підозрілими особами.
9. Огляд (обшук) транспортного засобу.

Практичне заняття № 10 – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм та навички правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із правопорушеннями у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;
- набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень, тактики дій поліцейського при співпраці суб’єкта та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику;
- оволодіти вимогами «контакт та прикриття», комунікації, заходи особистої безпеки, володіння нормативно-правовою базою, надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Розташування поліцейських ТЗ після переслідування ТЗ правопорушника з високим рівнем ризику.

2. Обов’язки основного, допоміжних і додаткових підрозділів.

Завдання до практичного заняття

Засвоєння навчальних питань передбачає відпрацювання практичних навичок запропонованих ситуаційних завдань.

Під час опанування **першого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій, щодо розташування поліцейських ТЗ після переслідування ТЗ правопорушника з високим рівнем ризику, при скоєнні правопорушником тяжкого злочину або якщо зростає ризик для офіцерів патрульної служби і громадян.

Під час опанування **другого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій, що включають в себе **обов’язки основного підрозділу, лівого підрозділу прикриття, правого підрозділу прикриття**

Завдання: розподілити курсантів на групи. Кожна з груп отримує завдання. Завдання виконуються практично. Під виконання наданого завдання кожна група презентує результати роботи. Учасники інших груп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

Розгляд питань згідно плану заняття.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

Під час руху за маршрутом патрулювання наряд патрульної поліції отримав оперативне інформування про скоєння розбійного нападу на відділення «Приватбанку» по вул. Соборній, 20. Зловмисники погрожуючи вогнепальною зброєю заволоділи валютними цінностями і зникли на

автомобілі РЕНО МЕГАН чорного кольору д.н.з. АА 4848 СТ. Реагуючи на оперативне інформування наряд патрульної поліції, біля будинку 187 по вул. Соборній зупинив транспортний засіб РЕНО МЕГАН чорного кольору д.н.з. АА 4848 СТ (у тупику – ремонт дороги), заблокувавши водієві можливість виконання маневру. Варіації: Після затримання водія статист (журналіст) з камерою намагається взяти інтерв'ю у затриманого (або поліцейського). Ті ж самі дії статист намагається виконати після затримання пасажира.

Питання для контролю знань

1. Здійснення переслідування та зупинення.
2. Зупинка транспортного засобу для перевірки з підвищеним ступенем ризику (середній ризик).
3. Підстави для переслідування.
4. Правила здійснення переслідування.
5. Техніка зупинки при переслідуванні.
6. Оцінювання ризиків.
7. Розташування транспортних засобів під час зупинки.
8. Контакт з підозрілими особами.
9. Огляд (обшук) транспортного засобу.

Практичне заняття № 11 – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм та навички правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із правопорушеннями у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;

- набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з

подальшим прийняттям правомірних рішень, тактики дій поліцейського при співпраці суб'єкта та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику;

- оволодіти вимогами «контакт та прикриття», комунікації, заходи особистої безпеки, володіння нормативно-правовою базою, надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Затримання правопорушника або правопорушників.
2. Огляд зупиненого ТЗ.

Завдання до практичного заняття

Засвоєння навчальних питань передбачає відпрацювання практичних навичок запропонованих ситуаційних завдань.

Під час опанування **першого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій затримання правопорушника або правопорушників на ТЗ

Під час опанування **другого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій огляду зупиненого ТЗ

Питання для контролю знань

1. Здійснення переслідування та зупинення.
2. Зупинка транспортного засобу для перевірки з підвищеним ступенем ризику (середній ризик).
3. Підстави для переслідування.
4. Правила здійснення переслідування.
5. Техніка зупинки при переслідуванні.
6. Оцінювання ризиків.
7. Розташування транспортних засобів під час зупинки.
8. Контакт з підозрілими особами.
9. Огляд (обшук) транспортного засобу.

Практичне заняття № 12 – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм та навички правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із правопорушеннями у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;
- набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень, тактики дій поліцейського при співпраці суб’єкта та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику;
- оволодіти вимогами «контакт та прикриття», комунікації, заходи особистої безпеки, володіння нормативно-правовою базою, надання

домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Тактика дій поліцейських при виявленні небезпечних предметів в салоні зупиненого ТЗ.
2. Тактика дій поліцейських при спробі водія та/або пасажирів застосувати небезпечні предмети.

Завдання до практичного заняття

Засвоєння навчальних питань передбачає відпрацювання практичних навичок запропонованих ситуаційних завдань.

Під час опанування **першого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій поліцейських при виявленні небезпечних предметів в салоні зупиненого ТЗ, а також в обставинах, що склалися, та які не дозволяють провести затримання злочинця і є безпосередня загроза безпеці сторонніх громадян чи поліцейським.

Під час опанування **другого питання** здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками та алгоритмом дій поліцейських при спробі водія та/або

пасажирів застосувати небезпечні предмети, а також при виникненні неочікуваних ситуацій активної протидії громадян, наприклад: чинення опору на законну вимогу поліцейського дотримання публічного порядку, під час проведення поверхневої перевірки, перевірки документів особи; напад на поліцейських під час конвоювання чи перевезення засуджених, затриманих тощо. Розібрати причини таких небезпечних ситуацій – психологічна неготовність, внутрішнє не усвідомлення можливості потрапити в екстремальну ситуацію, пов‘язану з раптовим нападом. Розглянути підстави, що сприяють виникненню в процесі службової діяльності аналогічних екстремальних ситуацій, серед яких можна назвати: тактичні помилки інспекторів патрульної поліції (невміння передбачити можливих наслідків власних дій); помилкова оцінка обстановки, що склалася; хибна оцінка психофізичного стану правопорушника; тощо.

Ситуація: Наряд патрульної поліції зупинив транспортний засіб РЕНО МЕГАН чорного кольору, який знаходився у орієнтуванні за скоєння розбійного нападу. Зупинивши автомобіль поліцейські звернули увагу на метушню водія у салоні автомобілю. Водій раптово відкрив передні пасажирські двері і відкрив вогонь з обрізу мисливської рушниці у напрямку поліцейських.

Питання для контролю знань

1. Здійснення переслідування та зупинення.
2. Зупинка транспортного засобу для перевірки з підвищеним ступенем ризику (середній ризик).
3. Підстави для переслідування.
4. Правила здійснення переслідування.
5. Техніка зупинки при переслідуванні.
6. Оцінювання ризиків.
7. Розташування транспортних засобів під час зупинки.

8. Контакт з підозрілими особами.
9. Огляд (обшук) транспортного засобу.

Практичне заняття № 13 – 2 години

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах.
- особливості принципу "контакту та прикриття", під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів.
- тактичні прийоми із заходів безпеки, які використовуються при перевірці транспортних засобів на блокпостах,
- володіти нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування поліцейських заходів та прийомів самозахисту.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Нормативно-правове забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони на блокпостах.
2. Блокпост. Облаштування блокпосту. Види блокпостів.
3. Правила проїзду блокпостів.

Завдання до практичного заняття

- Сформувати у курсантів алгоритм та навички правильних дій у вирішенні службових ситуацій, які пов'язані із несенням служби на блокпостах, знати їх різновиди, особливості облаштування та несення служби.
- Навчити алгоритму правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах .
- Навчити враховувати особливості принципу "контакту та прикриття", під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів.
- Навчити тактичних прийомів з заходів безпеки, які використовуються які використовуються при перевірці транспортних засобів на блокпостах, оволодіння нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.
- Сприяти розвитку психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях.

Питання для контролю знань

1. Блокпост. Облаштування блокпоста.
2. Види блокпостів.
3. Правила проїзду блокпостів.
4. Основні завдання стаціонарного блокпосту.

5. Основні завдання рухомого блокпосту.

6. Основні завдання тимчасового блокпосту.

7. Зона огляду та очікування блокпоста (завдання).

8. Оцінка ризику на блокпосту.

9. Індикатори ризику на блокпосту.

Теми доповідей

1. Обов'язки особового складу на блокпосту.

2. Основні завдання підгрупи підтримки блокпосту.

Практичне заняття № 14-15 – 4 години

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах.
- особливості принципу "контакту та прикриття", під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів.
- тактичні прийоми із заходів безпеки, які використовуються при перевірці транспортних засобів на блокпостах,
- володіти нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування поліцейських заходів та прийомів самозахисту.
- правила проїзду блокпостів.
- тактику дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду легкового автомобіля, що перетинають блокпост.

- тактику дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду мотоциклів та велосипедистів.
- заходи особистої безпеки працівників поліції при несенні служби на блокпостах.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях
- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.
- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Правила проїзду блокпостів.
2. Тактика дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду легкового автомобіля, що перетинають блокпост.
3. Тактика дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду мотоциклів та велосипедистів.
4. Заходи особистої безпеки працівників поліції при несенні служби на блокпостах.

Завдання до практичного заняття

1. Мета – сформувати у слухачів алгоритм та навички правильних дій у

вирішенні службових ситуацій, які пов’язані із несенням служби на блокпостах.

2. Задачі:

• Навчити алгоритму правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов’язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах .

• Навчити враховувати особливості принципу “контакту та прикриття”, під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов’язаних з перевіркою транспортних засобів.

• Навчити тактичних прийомів з заходів безпеки, які використовуються які використовуються при перевірці транспортних засобів на блокпостах, оволодіння нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

• Сприяти розвитку психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях.

Питання для контролю знань

1. Тактика проведення поверхневої перевірки власника транспортного засобу та інших осіб, які перебувають в салоні транспортного засобу.

2. Взаємодія між поліцейськими, які забезпечують роботу блокпосту.

3. Послідовність огляду транспортних засобів.

4. Типи огляду транспорту.

5. Обов’язки та порядок дій групи огляду.

6. Порядок огляду транспортних засобів.

7. Заходи безпеки, під час роботи на блокпосту.

Практичне заняття № 16 – 2 години

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- алгоритм правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах.
- особливості принципу "контакту та прикриття", під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов'язаних з перевіркою транспортних засобів.
- тактичні прийоми із заходів безпеки, які використовуються при перевірці транспортних засобів на блокпостах,
- володіти нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування поліцейських заходів та прийомів самозахисту.
- правила проїзду блокпостів.
- тактику дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду легкового автомобіля, що перетинають блокпост.
- тактику дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду мотоциклів та велосипедистів.
- заходи особистої безпеки працівників поліції при несенні служби на блокпостах.

Вміти:

- визначати алгоритми правомірних та безпечних дій у визначеній ситуації;
- дотримуватись вимог психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях

- визначати застосування навичок щодо організації силових дій при затриманні підозрілих транспортних засобів.

- застосовувати практичні навички щодо організації силових дій при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника, затриманні підозрілих транспортних засобів з високим рівнем ризику.

Питання до практичного заняття

1. Правила проїзду блокпостів.
2. Тактика дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при виконанні завдання з огляду транспортних засобів, водії чи пасажири яких можуть мати при собі зброю, вибухівку, інші вибухонебезпечні предмети та речовини.
3. Тактика дій поліцейських та інших уповноважених осіб сил сектору безпеки та оборони, при намаганні власником транспортного засобу здійснити прорив через блокпост.

Завдання до практичного заняття

1. Мета – сформувати у слухачів алгоритм та навички правильних дій у

вирішенні службових ситуацій, які пов’язані із несенням служби на блокпостах.

2. Задачі:

- Навчити алгоритму правомірних та безпечних дій при виконанні різного типу службових завдань, пов’язаних з перевіркою транспортних засобів на блокпостах .
- Навчити враховувати особливості принципу “контакту та прикриття”, під час несення служби на блокпосту, у службових ситуаціях, пов’язаних з перевіркою транспортних засобів.
- Навчити тактичних прийомів з заходів безпеки, які використовуються які використовуються при перевірці транспортних засобів

на блокпостах, оволодіння нормативно-правовою базою, навичками надання домедичної допомоги, застосування заходів поліцейського примусу та прийомів самозахисту.

• Сприяти розвитку психологічної стійкості, сміливості, рішучості та впевненості в своїх діях.

Питання для контролю знань

1.Тактика проведення поверхневої перевірки власника транспортного засобу та інших осіб, які перебувають в салоні транспортного засобу.

2. Тактика проведення поверхневої перевірки транспортного засобу.

3.Взаємодія між поліцейськими, які забезпечують роботу блокпосту.

4. Послідовність огляду транспортних засобів.

5. Типи огляду транспорту.

6. Обов'язки та порядок дій групи огляду.

7. Порядок огляду транспортних засобів.

8. Заходи безпеки, під час роботи на блокпосту.

Рекомендовані джерела

Основні літературні джерела

1. Посібник Тактико-спеціальна підготовка / Є.В Гузенко., О.В. Каверін, О.М. Красіков, Б.В. Ліщук К., 2014 - 155с.

2. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навч. посібник / [О.І. Тьорло, Ю.Р. Йосипів, В.М. Синенький та ін.]. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 480 с.

3. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посібник / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е. Ю. Соболь, О.С. Юнін та ін.] ; Дніпропетр. Держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : ДДУВС, 2017. 277 с.

4. Спеціальна техніка Національної поліції України» : навч. посіб. з дис. «Тактико-спеціальна підготовка» / Ю.В. Гнусов, В.А. Світличний, Ю.М. Онищенко; Харк. нац. ун-т внутр. справ, факультет № 4, каф. кібербезпеки. – Х. : ХНУВС, 2017. – 175 с.

5. Практика та законодавче забезпечення застосування спеціальних засобів у діяльності поліції (світовий досвід) [Текст]: аналіт. огляд / В.Л. Костюк, Крищенко А.Є., Мозоль В.В., Литвин В.В., Копан О.В. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2018. - 93 с.

6. Дії працівників Національної поліції та їх особиста безпека при зупинці транспортного засобу: навч.посіб. / В.А Сягровець, Ю.І. Давигора, Є.В. Гузенко, О.В. Білоус, Ю.В. Демченко, С.В, Лук'янов, Д.М Руцький; під.заг.ред. Сербина Р.А., Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 67с.

7. Тактика дій працівників Національної поліції України в особливих умовах: практ. посіб./ В.А. Сягровець, О.В. Хуторянський, Є.В. Гузенко, О.В. Білоус, Ю.В. Демченко, Ю.М. Єременко, С.В. Лук'янов, С.В. Прокопович, Д.М. Руцький, під.заг.ред. Сербина Р.А., Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 138 с.

8. Реагування органів та підрозділів Національної поліції на повідомлення про правопорушення або інші події [Текст]: метод, рек. / В.Л. Костюк, Є.М. Корж, В.А. Куліков, Н.В. Федоровська. - К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 44 с.

9. Довідник поліцейського / авт.-упоряд.: С.С. Чернявський, К.Б. Левченко, В.Л. Костюк; худож.-оформлювач М.С. Мендор. - Харків: Фоліо, 2018.-348 с.

Додаткові літературні джерела

1. Алгоритм дій слідчо-оперативних груп Національної поліції на звільнених від окупації територіях з документування воєнних злочинів (на

прикладі звільнених територій Київської області). Київ : Гол. слідче управління Нац. поліції України, 2022. 14 с.

2. Алгоритм реагування працівників Національної поліції на події, пов'язані із обстрілами населених пунктів, унаслідок яких сталися масштабні руйнування цивільної інфраструктури, насамперед критичної, та/або значні людські втрати. Київ : Нац. поліція України, 2022. 11 с.

3. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: наказ МВС України від 01 лютого 2016 року № 70. Верховна Рада України : [сайт].: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16.

4. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події: наказ МВС України від 22 серпня 2016 року № 859. Міністерство внутрішніх справ України: [сайт]: http://mvs.gov.ua.

5. Про затвердження правил етичної поведінки поліцейських: наказ МВС України від 0 9 листопада 2016 року № 1179. Міністерство внутрішніх справ України: [сайт]: http://mvs.gov.ua.

6. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України № 706 від 23.08.2018 URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/ MVS873.

7. Наказ МВС України від № 841 від 09.10.2017 «Про затвердження Інструкції про організацію та порядок проведення поліцейських операцій по розшуку і затримання озброєних та інших осіб, які вчинили суспільно-небезпечні діяння».

8. Наказ МВС України № 1560 від 10.12.2015 «Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності».

9. Наказ МВС України № 773 від 10.08.2016 «Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку».

10. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 31.07.2019 № 636 «Про затвердження Правил з організації пропускного режиму на території та до будівель закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління МВС».

11. Наказ МВС України від 21.11.2019 № 963 «Про затвердження Норм належності засобів індивідуального захисту, спеціальних приладів для підрозділів Національної поліції України, які виконують завдання із запобігання та протидії правопорушенням, що пов'язані з порушенням правил чи незаконним поводженням з радіоактивними, хімічними, біологічними та ядерними матеріалами».

12. Наказ МВС України від 23 листопада 2018 року № 946 «Про введення в дію Інструкції з організації і тактики проведення ПО «Перехват».

13. Наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129 "Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану".

14. Наказ МВС України від 04.12.2017 № 987 "Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення".

15. Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 "Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні".

16. Наказ МВС України від 03.02.2017 № 88 "Про затвердження Інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення

документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, у системі Міністерства внутрішніх справ України".

17. Наказ МВС України від 24.07.2017 № 621 "Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов’язаних з пожежами".

18. Наказ МВС України від 26.11.2018 № 958 "Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення "Корпус оперативно-раптової дії"".

19. Наказ МВС України від 11.10.2018 № 828 "Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України".

20. Наказ МВС України від 18.10.2018 № 847 «Про затвердження Правил зберігання, носіння та застосування спеціальних засобів "Терен-6", "Терен-7" і "Терен-7М"».

21. Наказ МВС України від 16.02.2018 № 111 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України».

22. Наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026 «Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text

3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text

4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text

ТЕМА № 10. Тактика евакуації особи (поліцейського).

Практичне заняття – 2 год.

При вивченні даної теми здобувачі та здобувачки вищої освіти повинні:

Знати:

- тактику дій поліцейських у складі малої групи при евакуації постраждалої особи;

- чинники, що враховуються під час порятунку;

- обов'язки та алгоритм дій пішої евакуаційної групи;

- автомобільна евакуаційна група (обов'язки та алгоритм дій);

-розташування транспортних засобів під час здійснення евакуаційних заходів;

- способи евакуації.

Вміти:

- оцінювати ситуацію та тактично діяти в співпраці з іншими працівниками, що забезпечують евакуаційні заходи;

- застосовувати процедури надання першої домедичної допомоги;

Питання до практичного заняття

1. Чинники, що враховуються під час порятунку поліцейського або громадянина.

2. Піший рятувальний підрозділ – обов'язки, дії.

3. Автомобільний рятувальний підрозділ – обов'язки, дії.

4. Способи розташування транспортного засобу.

5. Способи утримання пораненого під час евакуації

6. Евакуація пораненого на автомобілі.

7. Виконання завдань згідно ситуаційного завдання.

Завдання до практичного заняття

На початку практичного заняття викладач ознайомлює з порядком проведення, доводить до відома критерії та форми оцінювання роботи, розподіляє академічну групу на підгрупи. Відповідно до запропонованої фабули курсантам необхідно відповісти на поставлені питання. Підвести підсумки за результатами виконаного завдання. Засвоєння питання передбачає вирішення запропонованих ситуаційних завдань та практичне відпрацювання ситуаційних завдань.

Завдання: розподілити курсантів на підгрупи. Кожна з підгруп отримує текст ситуативного завдання. Завдання виконуються письмово та практично. Після виконання наданого завдання кожна підгрупа презентує результати роботи. Учасники інших підгруп мають змогу ставити питання та доповнювати відповіді.

По закінченню заняття підводяться підсумки за результатами виконання завдань, учасники обмінюються думками. Наприкінці практичного заняття викладач узагальнює проведену роботу, формулює висновки, визначає найбільш типові помилки.

1. Розгляд питань згідно плану заняття.

2. Ознайомитись зі змістом **ситуаційного завдання № 1** проаналізувати завдання та надати відповіді, щодо алгоритму дій поліцейських в даній ситуації. Визначити обов’язки рятувальника, працівника, що забезпечує прикриття та водія. Практично відпрацювати алгоритм евакуації поліцейського/громадянина з застосуванням принципу «контакту-прикриття», застосування поліцейських заходів в умовах

моделювання реальних службових ситуацій; забезпечення особистої безпеки та психологічної стійкості, рішучості і впевненості.

3. Ознайомитись із змістом **ситуаційного завдання № 2**, вказати на особливості проведення евакуаційних заходів та алгоритму дій поліцейських в конкретній ситуації. Практично відпрацювати ситуативне завдання у відповідності до алгоритму дій поліцейського.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 1

Оперативному черговому на спецлінію оператора «102» надійшло повідомлення від пішого патруля поліції, що на вулиці Чернігівський поліцейські попали під обстріл. Одного поліцейського було поранено у ліву руку. Поліцейський не може самостійно покинути місце сутички потрібна евакуація. Вулиця на якій знаходиться поранений поліцейський вузька. Поранений поліцейський лежить на спині нерухомо.

СИТУАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ № 2

Наряд поліції прибув на виклик до будинку приватного сектору. Поліцейські прибули на виклик за адресою, підійшли до воріт приватного будинку. Де з вікон будинку почали стріляти по поліцейським. В ході стрілянини було поранено поліцейського. Поранений поліцейський лежить на спині нерухомо поранення правої руки.

Питання для контролю знань

1. Поняття евакуація?
2. Обов’язки рятувальника?
3. Обов’язки поліцейського що здійснює прикриття?
4. Варіанти евакуації поліцейського/громадянина?
5. Способи розташування транспортного засобу?
6. Способи утримання пораненого під час евакуації?

Теми доповідей

1. Алгоритм дій поліцейського під час здійснення евакуаційних заходів.

2. Способи та види евакуації.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболь, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017.

2. Тактична підготовка працівників поліції в умовах воєнного стану: навчальний посібник / Коломієць Ю.М., Мукоіда Р.В., Жуковський С.В.: ОДУВС, 2023. 117 с.

3. Алгоритм дій поліцейських патрульної поліції під час забезпечення публічної безпеки і порядку: збірник ситуативних завдань / Ю.Р. Йосипів, Н.Д. Туз та інші. – ЛьвДУВС, 2019. 68 с.

4. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України : метод. рек. / за заг.ред. В. В. Сокуренка. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017.

5. Практикум з тактичної підготовки поліцейських / [А.О. Собакарь, О.Г. Комісаров, В.Я. Покайчук та ін.]. Дніпро: ДДУВС, 2018. 156 с.

6. Тактична підготовка працівників поліції в умовах воєнного стану: навчальний посібник / Коломієць Ю.М., Мукоіда Р.В., Жуковський С.В.: ОДУВС, 2023. 117 с.

Додаткові літературні джерела

1. .Ризики поліцейського (фізичні, процесуальні, соціальні) під час виконання службових обов’язків. Дотримання заходів особистої безпеки: 144 / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

2. Поліцейські заходи (Частина 1 «Превентивні поліцейські заходи»): Навчальний відео посібник / за загальною редакцією В.А. Глуховері [А.О. Собакарь, Манза С.В., Кукліс Є.Б., О.Г. Комісаров, Мінка Т.П. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, ГУНП У Дніпропетровській області, 2017.

3.Нормативно-правові засади огляду на відкритій місцевості (тактика зближення із озброєним правопорушником, оточення-блокування сховища злочинця) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Бєлай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2016. 64 с.

4.Нормативно-правові засади огляду на об’єктах, будівлях, спорудах (способи проникнення до сховища, огляд приміщення) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації. / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Бєлай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

5. Застосування працівником поліції контрольованої сили при затриманні правопорушника чи протидії його агресивним діям: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., Жбанчик А.В., Примаченко В.Ф. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

Забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів [Текст] : методика / В.І. Варивода, Є.В. Гузенко, Є.М. Корж, В.Л. Костюк, В.А. Куліков. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 120с.

6. Дії працівників Національної поліції та їх особиста безпека при зупинці транспортного засобу: навч.посіб. / В.А Сягровець, Ю.І. Давигора, Є.В. Гузенко, О.В. Білоус, Ю.В. Демченко, С.В, Лук'янов, Д.М Руцький; під.заг.ред. Сербина Р.А., Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 67с.

7. Тактика дій працівників національної поліції україни в особливих умовах: практ. посіб./ В.А. Сягровець, О.В. Хуторянський, Є.В. Гузенко, О.В. Білоус, Ю.В. Демченко, Ю.М. Єременко, С.В. Лук'янов, С.В. Прокопович, Д.М. Руцький, під.заг.ред. Сербина Р.А., Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 138 с.

8. Національна поліція України: посібник для ЗВО/ В.О. Заросило, А.М. Кислий, Є.В. Гузенко та ін. під.заг.ред. В.О. Заросила, А.М. Кислого. Київ «видавництво Людмила» 2023. 188с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к.96ВР(станом на 15 берез. 2016) URL:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (станом на 05.верес.2019р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17

3. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (ред. 01.січ.2019р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19

4. Наказ МВС України від 01.02.2016 № 70 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю»; URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text

5. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26 січня 2016 р. № 50. *Міністерство внутрішніх справ України*: [сайт]: http://mvs.gov.ua.